

////////////////////////////////////

**Departement
Kanselarij en Buitenlandse Zaken**

Vlaamse Brede Heroverweging
30 juni 2021

////////////////////////////////////

INHOUD

1	Managementsamenvatting.....	2
2	Inleiding.....	6
3	Governance.....	7
4	Startpositie.....	8
5	Scope.....	10
6	Evaluatie maatregelen.....	11
7	Besparingsvoorstellen.....	66
8	Regelgevingsinitiatieven.....	68
9	Bevoegdheidsverdeling.....	73
10	Optimalisatie n.a.v. fusie DBUZA - DKB.....	85
11	Bijlagen.....	86

1 MANAGEMENTSAMENVATTING

DKBUZA heeft de afgelopen maanden **intensief** gewerkt aan de heroverweging van haar taken en middelen. DKBUZA heeft deze oefening **loyaal, onafhankelijk en objectief** voorbereid, zoals gevraagd door de stuurgroep. De **effectiviteit** van de maatregelen in scope werd daarbij zo goed mogelijk in kaart gebracht.

DKBUZA beschikt over een **klein budget** in vergelijking met de rest van ons beleidsdomein nl. **0.95% van het totaal aantal beleidskredieten van KBBJ**. Als we het globaal budget van DKBUZA vergelijken met het globaal budget van **de Vlaamse overheid, kunnen we vaststellen dat DKBUZA slechts 0.11%** van het VO-budget vertegenwoordigt.

Dit kleine budget bestaat uit deelbudgetten waardoor DKBUZA **geen grote afzonderlijk te evalueren uitgavenposten** kent. Omwille van **proportionaliteit**, heeft DKBUZA geen externe onderzoeken besteld op de raamovereenkomst, maar werd gebruik gemaakt van **bestaande evaluaties, de expertise van onze specialisten en onze managementervaring**. Op deze manier konden de collega's van het beleidsdomein KBBJ de nodige evaluaties laten uitvoeren op grotere uitgavenposten met meer besparingspotentieel.

DKBUZA beheert **41,6 miljoen euro aan beleidskredieten** met volgende budgetten per beleidsveld:

- Ontwikkelingssamenwerking: 22,2 miljoen euro
- Buitenlandse Zaken: 8,3 miljoen euro
- Ondersteuning Vlaamse Regering: 10,2 miljoen euro
- Rampenschade: 0,9 miljoen euro

De **scope van de oefening werd aan het begin van de analyse herleid tot 35 miljoen euro**. Uitgesloten werd bijvoorbeeld de werking van de Vlaamse Statistische Autoriteit en de studiedienst die recent nog nieuwe beleidsimpulsen kregen. In een tweede fase werden de uitgaven onder de 250k euro, en de langetermijnengagementen die niet op korte termijn kunnen worden herzien, uitgesloten. **De definitieve scope voor doorlichting werd daarmee vastgelegd op 24,55 miljoen euro**. Daarin namen we ook het begrotingsfonds ontwikkelingssamenwerking en de middelen in de DAB FIF mee op. Binnen deze scope namen we ook bepaalde voorstellen van nieuw beleid mee op, daar dit ook voor de stuurgroep mee in scope valt.

In totaal werden **18 (groepen van) maatregelen** doorgelicht. Voor elke (groep van) maatregelen wordt een overzicht gegeven van het beleidskader, de beschikbare bronnen, een analyse van effectiviteit van de uitgaven en de resultaten die we halen met deze middelen, de beleidsimplicaties voor een vermindering of schrapping van de uitgaven met de voor- en nadelen, en tot slot onze eigen voorstellen voor een mogelijke vermindering of schrapping van de uitgaven.

Doorgelichte maatregelen	Budget
1. Heroriëntatie OS-middelen zuidelijk Afrika	5 mio EUR
2. Begrotingsfonds ontwikkelingssamenwerking + DAB FIF	3,727 mio EUR
3. Communicatiemiddelen	3,727 mio EUR
4. Internationaal beurzenprogramma	2 mio EUR
5. Kazerne Dossin	1,578 mio EUR
6. Humanitaire actie	1,479 mio EUR
7. Vleva	1,04 mio EUR
8. Rampenfonds	914 k EUR
9. Trust funds UNESCO / ILO	900 k EUR
10. Vzw Vlaanderen – Europa	764 k EUR
11. Duurzame ontwikkeling	673 k EUR
12. Verankering internationale ontwikkelingsagenda in Vlaanderen	512 k EUR
13. Culturele diplomatie	500 k EUR
14. Vlaamse Bouwmeester	424 k EUR
15. Internationale maritieme beurzen	407 k EUR
16. Arts Flanders Japan	350 k EUR
17. Projectsubsidies uitstraling Vlaanderen	292 k EUR
18. Vlamingen in de wereld	264 k EUR
TOTAAL	24,55 mio EUR

Als we de **5 – 15% besparing** toepassen op de totaliteit van de beleidskredieten van DKBUZA (41,6 mio euro), bekomen we volgende besparingen:

- 5% besparing: 2,08 miljoen EUR
- 10% besparing: 4,16 miljoen EUR
- 15% besparing: 6,24 miljoen EUR

Als we de **5 – 15% besparing** toepassen op de scope van deze oefening van DKBUZA (24,55 mio euro), bekomen we volgende besparingen:

- 5% besparing: 1,23 miljoen EUR
- 10% besparing: 2,45 miljoen EUR
- 15% besparing: 3,68 miljoen EUR

DKBUZA wil zich solidair opstellen in deze oefening. Daarom stelt DKBUZA een recurrente besparing voor van 437.000 EUR:

- Budget Duurzaam Wonen en Bouwen: 150.000 EUR recurrent (als onderdeel van het budget langetermijnbeleid)
- Budget Gedragsinzichten: 40.000 EUR recurrent (als onderdeel van het budget communicatie)
- Fonds Ontwikkelingssamenwerking: 247.000 EUR recurrent (als onderdeel van het budget fondsen ontwikkelingssamenwerking)

Indien de Vlaamse regering ervoor kiest om verder te besparen, dan legt DKBUZA diverse opties op tafel. Cruciaal daarbij is dat deze opties niet volgen uit een beoordeling dat deze beleidsuitgaven onvoldoende effectief zouden zijn. Het gaat daarentegen om uitgaven die expliciet kaderen binnen belangrijke beleidsdoelstellingen, hun effectiviteit hebben bewezen en waar een besparing belangrijke maatschappelijke en politieke gevolgen zal hebben. Het zijn daarenboven vaak uitgavenposten waar eerder al zwaar op bespaard werd, en dus een kritische ondergrens hebben bereikt. **De verdere keuze van besparingen betreft dus een loutere politieke afweging.**

Indien wordt gekozen voor dergelijke bijkomende **besparingen**, pleit DKBUZA voor **duidelijke keuzes in plaats van kleine of lineaire ingrepen**. Er is immers een kritische massa nodig om impact en dus **slagkracht** van het beleid te ressorteren. Er is eveneens een link te maken met relevante personeelsinzet. Het aanhouden van in-huis expertise is noodzakelijk om budgetten goed en effectief te besteden. Wanneer budgetten echter te klein worden, stelt zich ook de vraag naar **kostenefficiëntie** ten aanzien van die personeelsinzet. Ook in tijden van een uitgebreide **personeelsbesparing** is dit een aandachtspunt.

Dit rapport bevat naast een analyse van de 18 (groepen van) maatregelen en besparingsvoorstellen ook de **regelgevingsinitiatieven** die in het kader van het project 'vermindering regeldruk' naar voor worden geschoven. Daarnaast doet DKBUZA ook voorstellen voor een meer optimale **bevoegdheidsverdeling** t.a.v. de federale overheid.

In het rapport staan we ook stil bij de inspanningen die zijn gebeurd m.b.t. **optimalisatie in het licht van de fusie** tussen DKB en DBUZA. Het geeft aan dat DKBUZA de afgelopen jaren werd geconfronteerd met grote veranderingen en heeft ingezet op een scherpstelling van de kernopdrachten.

In dit rapport hebben wij **alle vooropgestelde vragen m.b.t. de Vlaamse Brede Heroverweging beantwoord**. Ondanks de korte doorlooptijd van deze oefening, is er dankzij deze oefening een start gemaakt van een **structurele beleidsevaluatiecultuur** op het niveau van de Vlaamse overheid. DKBUZA zal hier ook in de toekomst loyaal aan meewerken.

2 INLEIDING

DKBUZA heeft de afgelopen maanden **intensief** gewerkt aan de heroverweging van haar taken en middelen. Deze heroverweging vergde veel **tijd en personeelsinzet**, in combinatie met de uitvoering van onze reguliere en nieuwe doelstellingen uit het **regeerakkoord, de beleidsnota's, de BBT's en ons ondernemingsplan**, en dit met een **steeds kleiner wordende groep personeelsleden** door de personeelsbesparing.

DKBUZA beschikt over een **klein budget** in vergelijking met de rest van ons beleidsdomein nl. **0.95% van het totaal aantal beleidskredieten van KBBJ**. Als we het globaal budget van DKBUZA vergelijken met het globaal budget van **de Vlaamse overheid, kunnen we vaststellen dat DKBUZA slechts 0.11%** van het VO-budget vertegenwoordigt. Dit kleine budget bestaat uit deelbudgetten waardoor DKBUZA geen grote afzonderlijk te evalueren uitgavenposten kent. Omwille van **proportionaliteit**, heeft DKBUZA geen externe onderzoeken besteld op de raamovereenkomst, maar werd gebruik gemaakt van **bestaande evaluaties, de expertise van onze specialisten en onze managementervaring**. Op deze manier konden de collega's van het beleidsdomein KBBJ de nodige evaluaties laten uitvoeren op grotere uitgavenposten met meer besparingspotentieel.

We zijn ons bewust van **de noodzaak en het belang** van deze oefening, zeker in het licht van de huidige budgettaire situatie. De vraag naar **besparingen** met het oog op de begrotingsopmaak 2022, hebben wij zo goed mogelijk proberen te beantwoorden in dit rapport. Ook de andere **opgelegde vragen** werden beantwoord.

Het voorliggend rapport geeft eerst een overzicht van de **governance** van het project. Daarna geven we de **budgettaire startpositie** van DKBUZA en de **middelen in scope** van DKBUZA weer. Deel 6 is de hoofdbrok van dit document. In dat deel **evalueren we de maatregelen** in scope op een systematische en gestructureerde manier. Elke maatregel geeft een overzicht van volgende delen waarmee we de door de stuurgroep gestelde vragen beantwoorden: beleidskader, beschikbare bronnen, analyse van effectiviteit uitgaven en de resultaten die we halen met deze middelen, de beleidsimplicaties door een vermindering of schrapping van de uitgaven met de voor- en nadelen, en tot slot onze eigen voorstellen voor een mogelijke vermindering of schrapping van de uitgaven. In deel 7 worden de **besparingsvoorstellen** overzichtelijk weergegeven. De **regelgevingsinitiatieven** die in het kader van het project 'vermindering regeldruk' naar voor worden geschoven nemen we op in deel 8. In deel 9 doen we voorstellen voor een meer optimale **bevoegdheidsverdeling** t.a.v. de federale overheid. Deel 10 geeft een overzicht van de inspanningen die zijn gebeurd m.b.t. de **optimalisatie in het licht van de fusie** tussen DKB en DBUZA. Tot slot geven we in deel 11 nog enkele belangrijke bronnen weer.

3 GOVERNANCE

DKBUZA deed de doorlichting op basis van **bestaande data, onderzoeken en evaluaties**. DKBUZA liet zich bijstaan door expert **prof. dr. Valerie Pattyn**, die mee zetelde in de projectgroep van KBBJ en die algemene aanbevelingen deed.

Binnen DKBUZA startte de oefening met een diepgaande en vooraf voorbereide discussie op **managementniveau**. Alle beleidsvelden werden doorgelicht inzake beleid en begroting. Het management van DKBUZA liet zich daarbij ondersteunen door een **interne werkgroep**.

Er werd op basis van deze **doorlichting door het management en door de entiteitswerkgroep** een gerichte keuze gemaakt van welk beleid en welke middelen in scope waren om het management en de experts verder te belasten met een meer diepgaande beleidsevaluatie. De minimaal te beantwoorden onderzoeksvragen werden beantwoord voor deze scope.

DKBUZA schreef zich in in de werkzaamheden van het beleidsdomein en de **projectgroep KBBJ** en koppelde op de **verschillende rapporteringsmomenten systematisch** terug naar de **stuurgroep** van de Vlaamse Brede Heroverweging. DKBUZA ontving bij deze rapporteringsmomenten geen specifieke vragen tot bijsturing vanwege de stuurgroep.

4 STARTPOSITIE

De budgettaire startpositie per entiteit MVG, DAB en Instelling binnen KBBJ kan men hieronder in de begrotingstabel BO 2021 terugvinden.

ENTITEIT MVG, DAB en INSTELLING KBBJ	VAK BO 2021	VEK BO 2021
DAB FONDS INCLUSIEVE FINANCIERING	247	247
DEPARTEMENT KANSELARIJ EN BUITENLANDSE ZAKEN	40 852	41 184
TOERISME VLAANDEREN	65 848	77 008
VLAAMS AGENTSCHAP VOOR INTERNATIONAAL ONDERNEMEN	56 177	57 452
VLAAMS-EUROPEES VERBINDINGSAGENTSCHAP	1 040	1 040
VLAAMSE VERENIGING VOOR ONTWIKKELINGSSAMENWERKING EN TECHNISCHE BIJSTAND	364	529
AGENTSCHAP INFORMATIE VLAANDEREN	21 200	16 700
EIGEN VERMOGEN INFORMATIE VLAANDEREN	14 728	14 728
AGENTSCHAP OVERHEIDSPERSONEEL	47 197	47 197
DAB OVERHEIDSPERSONEEL	4 776	4 776
SOCIALE DIENST VOOR HET VLAAMS OVERHEIDSPERSONEEL	2 132	2 132
AGENTSCHAP FACILITAIR BEDRIJF	160 904	138 019
DAB CATERING EN SCHOONMAAK	4 983	4 983
DAB ICT	27 199	27 199
AGENTSCHAP BINNENLANDS BESTUUR	3 991 005	4 001 173
AGENTSCHAP INTEGRATIE EN INBURGERING	55 006	55 006
DE RAND	5 894	5 894
MUNTPUNT	2 409	2 409
TOEGANKELIJK VLAANDEREN	1 021	1 021
VLAAMS-BRUSSEL FONDS	2 989	3 764
TOTAAL	4 505 971	4 502 461

Deze startposities geven de vastleggings- en vereffeningskredieten (VAK en VEK) in duizend euro per entiteit voor de beleidsprogramma's (=beleidsvelden) van het beleidsdomein KBBJ, zoals opgenomen in de begrotingstabel van de algemene uitgavenbegroting VG voor BO 2021. Voor de rechtspersonen en DAB's zijn de toelagen opgenomen. Hierboven worden enkel de beleidskredieten opgenomen en dus niet de apparaatskredieten die buiten de scope van de Vlaamse Brede Heroverweging vallen. **De lijntjes in het vet zijn beleidskredieten binnen DKBUZA.**

Als we de beleidskredieten van DKBUZA bekijken op het niveau van het **inhoudelijk structuurelement**, dan krijgen we volgend beeld:

ENTITEIT MVG, DAB en INSTELLING	INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT	VAK 2021	VEK 2021
DAB FONDS INCLUSIEVE FINANCIERING	ONTWIKKELINGSSAMENWERKING	247	247
DEPARTEMENT KANSELARIJ EN BUITENLANDSE ZAKEN	ONDERSTEUNING VLAAMSE REGERING	10 211	10 211
DEPARTEMENT KANSELARIJ EN BUITENLANDSE ZAKEN	RAMPENSCHADE	914	914
DEPARTEMENT KANSELARIJ EN BUITENLANDSE ZAKEN	BUITENLANDS BELEID	7 289	7 289
DEPARTEMENT KANSELARIJ EN BUITENLANDSE ZAKEN	ONTWIKKELINGSSAMENWERKING	21 608	21 760
VLAAMS-EUROPEES VERBINDINGSAGENTSCHAP	BUITENLANDS BELEID	1 040	1 040
VLAAMSE VERENIGING VOOR ONTWIKKELINGSSAMENWERKING EN TECHNISCHE BIJSTAND	ONTWIKKELINGSSAMENWERKING	364	529

DKBUZA beheert **41,6 miljoen euro aan beleidskredieten** met volgende budgetten per beleidsveld:

- Ontwikkelingssamenwerking: 22,2 miljoen euro
- Buitenlandse Zaken: 8,3 miljoen euro
- Ondersteuning Vlaamse Regering: 10,2 miljoen euro
- Rampenschade: 0,9 miljoen euro

5 SCOPE

Op 8 maart 2021 werd een eerste scopeafbakening bezorgd aan de stuurgroep van de Vlaamse Brede Heroverweging. In een tweede fase werd de scope verder afgebakend. De definitieve scope voor doorlichting werd daarmee vastgelegd op 24,55 miljoen euro. In totaal werden 18 (groepen van) maatregelen doorgelicht.

Doorgelichte maatregelen	Budget
1. Heroriëntatie OS-middelen zuidelijk Afrika	5 mio EUR
2. Begrotingsfonds ontwikkelingssamenwerking + DAB FIF	3,727 mio EUR
3. Communicatiemiddelen	3,727 mio EUR
4. Internationaal beurzenprogramma	2 mio EUR
5. Kazerne Dossin	1,578 mio EUR
6. Humanitaire actie	1,479 mio EUR
7. Vleva	1,04 mio EUR
8. Rampenfonds	914 k EUR
9. Trust funds UNESCO / ILO	900 k EUR
10. Vzw Vlaanderen – Europa	764 k EUR
11. Duurzame ontwikkeling	673 k EUR
12. Verankering internationale ontwikkelingsagenda in Vlaanderen	512 k EUR
13. Culturele diplomatie	500 k EUR
14. Vlaamse Bouwmeester	424 k EUR
15. Internationale maritieme beurzen	407 k EUR
16. Arts Flanders Japan	350 k EUR
17. Projectsubsidies uitstraling Vlaanderen	292 k EUR
18. Vlamingen in de wereld	264 k EUR
TOTAAL	24,55 mio EUR

6 EVALUATIE MAATREGELEN

In dit deel **evalueren we de maatregelen** in scope op een systematische en gestructureerde manier. Elke maatregel geeft een overzicht van volgende delen waarmee we alle door de stuurgroep gestelde vragen beantwoorden: beleidskader, beschikbare bronnen, analyse van effectiviteit uitgaven en de resultaten die we halen met deze middelen, de beleidsimplicaties voor een vermindering of schrapping van de uitgaven met de voor- en nadelen, en tot slot onze eigen voorstellen voor een mogelijke vermindering of schrapping van de uitgaven. We starten met de grootste uitgaven in scope, en eindigen met de kleinste uitgaven in scope.

6.1. Heroriëntatie OS-middelen zuidelijk Afrika: 5 miljoen EUR

6.1.1. Beleidskader

Algemeen beleidskader Ontwikkelingssamenwerking

Vooraleer het beleidskader te geven voor de OS-middelen met de partnerlanden, geven we eerste een algemeen beleidskader dat van toepassing voor alle hierna opgesomde uitgaven m.b.t. ontwikkelingssamenwerking.

Art. 3 van het [Kaderdecreet Ontwikkelingssamenwerking](#)¹ definieert de algemene doelstelling van het beleid ontwikkelingssamenwerking als volgt: ‘Binnen het ruimere perspectief van de internationale ontwikkelingsagenda, onder meer vervat in de doelstellingen, uitgangspunten en principes van de Agenda 2030 voor Duurzame Ontwikkeling, heeft de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking als doelstelling structurele armoede en ongelijkheid te verminderen en bij te dragen tot de realisatie van de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen in ontwikkelingslanden.’

In datzelfde artikel geeft het Kaderdecreet weer hoe de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking haar doelstellingen realiseert, nl. door

1) samen met de bevolking van ontwikkelingslanden te werken aan de realisatie van initiatieven voor de structurele bestrijding van armoede en ongelijkheid. De Vlaamse ontwikkelingssamenwerking onderneemt daarbij prioritair activiteiten die erop gericht

---

¹ <https://codex.vlaanderen.be/portals/codex/documenten/1016071.html>

zijn de levenskwaliteit van arme, kwetsbare en moeilijk bereikbare bevolkingsgroepen te verbeteren en het recht op ontwikkeling van die groepen te garanderen;

2) met het oog op een internationaal rechtvaardige en duurzame mondiale samenleving steun te verlenen aan initiatieven binnen de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest, die de verankering van de internationale ontwikkelingsagenda tot doel hebben;

3) de internationale ontwikkelingsagenda te promoten en coherentie met het ontwikkelingsbeleid na te streven binnen de verschillende domeinen waarvoor de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest bevoegd zijn. Het jaarlijkse overzicht van de Vlaamse ODA, vermeld in artikel 24, vormt de toetssteen voor die doelstelling.

Art. 22 [Kaderdecreet Ontwikkelingssamenwerking](#)² bepaalt dat de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking over een eigen programma beschikt op de begroting, waarvan het Vlaams Parlement jaarlijks het bedrag bepaalt. De besteding van de financiële middelen binnen dat begrotingsprogramma beantwoordt aan de internationale ODA-criteria. Daarnaast kunnen ook op andere begrotingsprogramma's financiële middelen ingezet worden voor ontwikkelingsrelevante initiatieven. Indien de besteding van die middelen aan de internationale ODA-criteria beantwoordt, zullen ze eveneens als Vlaamse ontwikkelingssamenwerking beschouwd worden. De Vlaamse ontwikkelingssamenwerking levert zo een eigen bijdrage aan de internationaal aanvaarde doelstelling om het equivalent van minstens **0,7 % van het bruto nationaal inkomen aan ODA** te besteden. In het Vlaamse Regeerakkoord engageerde de coalitiepartijen zich om verder inspanningen te leveren om de ODA-norm voor 0,7% BNI op Belgisch niveau te behalen. In 2020 stond de **Belgische ODA-teller op 0,47% BNI**. Voor 2021 verwacht de federale overheid vergelijkbare ODA in absolute cijfers, maar aangezien de economie vermoedelijk terug zal optrekken, zal dit resulteren in 0,43% BNI.

De ODA-cijfers in Vlaanderen zullen vanaf 2021 sterk dalen. Dit heeft vele oorzaken:

- Coronamaatregelen in de partnerlanden zullen met grote zekerheid een vertraging in het bestedingsritme veroorzaken, wat zich zal uiten in een daling van de ODA. Het lijkt geen twijfel dat ook het verminderen van de begrotingsruimte voor ontwikkelingssamenwerking zichtbaar zal zijn in de jaarlijkse ODA-cijfers.
- Aan het begin van de legislatuur is reeds 4% op de begroting voor ontwikkelingssamenwerking bespaard. Het effect hiervan zal zich vanaf 2021 laten gevoelen op de ODA-cijfers.

---

² <https://codex.vlaanderen.be/portals/codex/documenten/1016071.html>

- De stijging in 2020 was veroorzaakt door éénmalige uitgaven voor internationale klimaatfinanciering.

Ten slotte dienen ook de **Vlaamse engagementen in kader van de intra-Belgische lastenverdeling voor internationale klimaatfinanciering** in rekening te worden gebracht. Op dit moment zijn nog geen nieuwe doelen bekend, maar in het business-as-usual scenario kunnen we ons aan een jaarlijks engagement van 14,5 miljoen euro verwachten. Indien de begroting voor ontwikkelingssamenwerking instaat voor de helft van dit engagement, dan betekent dit dat op jaarbasis nog budgettaire ruimte zoek is a rato van 7,25 miljoen euro per jaar. Deze doelstellingen zijn op dit moment nog niet verrekend in deze oefening, en kunnen mogelijk aanleiding geven tot een noodzaak tot budgetverhoging, zoals ook in de periode 2016-2020 het geval was. De bijdragen voor internationale klimaatfinanciering, beheerd door de dienst ontwikkelingssamenwerking, sluiten aan bij de doelstelling van het ontwikkelingsbeleid, en zijn dus maximaal ingebed op de bilateraal overeengekomen prioriteiten. De uitgaven voldoen ook aan de ODA-criteria.

Specifieke beleidskader partnerlanden

Art. 6 Kaderdecreet³: Om tot een efficiënte en kwaliteitsvolle samenwerking te komen, concentreert de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking haar inspanningen in een beperkt aantal landen. De mogelijkheid tot het inzetten van voldoende financiële middelen bepaalt het concrete aantal partnerlanden waarmee samengewerkt wordt. De bepaling van de minimale budgettaire massa daartoe en de landenkeuze gebeurt door de Vlaamse Regering. De landenkeuze wordt vermeld in de beleidsnota of de beleidsbrief van de minister bevoegd voor ontwikkelingssamenwerking. Zij gebeurt bij besluit van de Vlaamse Regering en wordt gemotiveerd toegelicht aan het Vlaams Parlement. Voor elk partnerland wordt bepaald welke vormen van samenwerking het meest aangewezen zijn. Voor elk partnerland bepaalt een landenstrategienota het te volgen beleid.

Volgens het [Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het kaderdecreet ontwikkelingssamenwerking⁴](#) zijn er momenteel 3 partnerlanden waarmee een 5-jarige landenstrategienota is afgesloten: Malawi (2019-2023), Mozambique (2021-2025) en Zuid-Afrika (2017-2021). Voor elk van deze landenstrategienota is 25 miljoen EUR voorzien (i.e. ongeveer 5 miljoen EUR/jaar/partnerland).

---

³ <https://codex.vlaanderen.be/portals/codex/documenten/1016071.html>

⁴ <https://codex.vlaanderen.be/Portals/Codex/documenten/1022687.html>

Recentelijk besliste de Vlaamse Regering ([VR 2021 1903 DOC.0258/1](#)⁵) om de **samenwerking met Zuid-Afrika te heroriënteren** van een ontwikkelings- naar een sterke politieke, economische en diplomatieke samenwerking. Dat betekent dat de ontwikkelingssamenwerking met Zuid-Afrika wordt stopgezet en dat 2021 het laatste jaar is waarin nog projecten vastgelegd worden onder de landenstrategienota.

Tegelijkertijd onderzoekt het Departement de mogelijkheid om een nieuwe samenwerking op te starten met Marokko.

6.1.2. Beschikbare bronnen

- De [OESO onderzocht de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking in 2018](#)⁶. De Vlaamse ontwikkelingssamenwerking kreeg **goede punten** voor haar aanpak: focussen op een beperkt aantal thema's – en dit ook in multilaterale organisaties - in een beperkt aantal (provincies van) landen. Hierdoor kan er echte expertiseopbouw gebeuren en laat de kleinschaligheid toe om innovatief te werken.
- Jaarlijks wordt de bijdrage voor ontwikkelingssamenwerking (ODA) overgemaakt aan de OESO. Dit laat een **internationale benchmarking** toe.
- [Website Vlaamse ODA-cijfers](#)⁷

6.1.3. Analyse effectiviteit

- De Vlaamse ontwikkelingssamenwerking wordt **regelmatig onderworpen aan evaluaties en audits**, zowel op niveau van projecten als op niveau van landenprogramma's. De evaluaties richten zich op relevantie, beleidscoherentie, efficiëntie, effectiviteit, duurzaamheid en impact. De resultaten van deze evaluaties zijn **overwegend positief**. Bij evaluaties van landenstrategienota's worden de verbeterpunten, vastgesteld in de tussentijdse evaluaties, consequent opgenomen bij het opstellen van een nieuwe landenstrategienota.⁸
- De generieke bepalingen voor alle **programma-overeenkomsten** die Vlaanderen afsluit met uitvoerende organisaties bieden garanties tot een doelmatige besteding (waaronder de mogelijkheid tot terugvordering van niet-verantwoorde uitgaven). Deze programma-overeenkomsten zijn onderdeel van een breder systeem van risicomanagement. **Het Rekenhof beoordeelde dit generiek beleid op vlak van risicobeheersing positief.**

⁵ <https://beslissingenvlaamseregering.vlaanderen.be/document-view/604FB8E4339140000800000C>

⁶ <https://www.oecd.org/migration/reshaping-decentralised-development-co-operation-9789264302914-en.htm>

⁷ <https://www.fdfa.be/nl/oda>

⁸ <https://www.fdfa.be/nl/landenstrategienota-mozambique-2016-2020>

<https://www.fdfa.be/nl/landenstrategienota-malawi-2014-2018>

6.1.4. Beleidsimplicaties schrapping of vermindering uitgaven

In het kader van de Vlaamse Brede Heroverweging kan **onderzocht worden in hoeverre doelstellingen voor Marokko als nieuw partnerland gerealiseerd kunnen worden met een bedrag dat lager ligt dan 5 miljoen EUR per jaar**. Een reden hiervoor zou kunnen zijn dat Marokko minder afhankelijk is van externe hulp (ODA = 0,6% BNI) dan Minst Ontwikkelde Landen Malawi en Mozambique. Een samenwerking die meer uitgaat van kennisuitwisseling behoeft mogelijks minder middelen. Maar op dit moment zijn de doelstellingen van het partnerschap nog niet bepaald. Om die reden kan de verhouding tussen het budget en het doelstellingenbereik nog niet concreet onderzocht worden. Wel zou algemeen het verminderen van het jaarbudget zich vertalen in een verminderde aanpak van de doelstellingen uit het kaderdecreet voor ontwikkelingssamenwerking (bestrijding armoede en ongelijkheid voor kwetsbare groepen), in een daling van de Vlaamse ODA-cijfers en eventueel in een bijkomende daling van internationale klimaatfinanciering.

Tijdens de eerste twee jaar van de samenwerking met het nieuw partnerland, zal naar alle waarschijnlijkheid opgestart worden met pilootprojecten, voor een lager bedrag dan 5 miljoen euro per jaar. Het is niet aangewezen om de verminderde jaarbudgetten aan te spreken voor deze besparingsoefeningen. De resterende middelen zullen noodzakelijk zijn voor het invullen van langdurige engagementen met multilaterale instellingen (flankerende initiatieven) en voor het dichten van de kloof op vlak van internationale klimaatfinanciering.

6.1.5. Onze voorstellen

Geadviseerd wordt om niet te besparen op deze uitgavenpost, die grotendeels is gekoppeld aan bilateraal overeengekomen landenstrategienota's waartoe Vlaanderen zich heeft verbonden. Voorspelbaarheid en betrouwbaarheid zijn facetten waarop Vlaanderen als donor goed scoort, bedoeling is om die troeven niet uit handen te geven, aangezien dit een negatief effect zou hebben op ons internationaal donorprofiel.

6.2. Begrotingsfonds ontwikkelingssamenwerking saldo 1.315.760 EUR + DAB Fonds Inclusieve Financiering saldo 2.164.000 EUR en toelage 247.000 EUR

Binnen het beleidsveld ontwikkelingssamenwerking zijn er 2 **begrotingsfondsen** (technisch gezien is dit er maar één). Elk daarvan heeft een historisch opgebouwd saldo. De mogelijkheid kan bekeken worden om deze middelen éénmalig of eventueel gefaseerd over een aantal jaren te desaffacteren naar de algemene begroting.

6.2.1. Beleidskader

FONDS ONTWIKKELINGSSAMENWERKING 1.315.760 EUR

Dit fonds kent zijn oorsprong in Artikel 22/2 van het [Kaderdecreet ontwikkelingssamenwerking](#)⁹. Het fonds wordt gespijsd door:

1° de terugvordering van subsidies of bedragen voor de financiering van overeenkomsten voor ontwikkelingssamenwerking die door de begunstigden niet of op onrechtmatige wijze werden aangewend of waarvan de aanwending onvoldoende wordt verantwoord;

2° vergoedingen van andere publieke donoren voor de realisatie van gezamenlijke programma's en projecten.

Het fonds kan worden aangewend voor **allerhande initiatieven inzake ontwikkelingssamenwerking**. De aandacht zal hierbij voornamelijk gaan naar het versterken van lopende programma's of projecten en het uitwerken en uitvoeren van flankerende acties. De middelen gaan bijvoorbeeld naar humanitaire actie a rato van 200 kEUR per jaar (cf. infra voor punt humanitaire actie). Momenteel beschikt het fonds over een historisch opgebouwd saldo van 1.315.760 EUR.

DAB FONDS INCLUSIEVE FINANCIERING saldo 2.164.000 EUR en toelage 247.000 EUR

Dit fonds kent zijn oorsprong in artikel Artikel 18/4 van het [Kaderdecreet ontwikkelingssamenwerking](#)¹⁰. De **ontvangsten** van het Fonds inclusieve financiering bestaan uit:

1° een dotatie ten laste van de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap (jaarlijks 247.000 EUR vanuit begroting ontwikkelingssamenwerking)

⁹ <https://codex.vlaanderen.be/portals/codex/documenten/1016071.html>

¹⁰ <https://codex.vlaanderen.be/portals/codex/documenten/1016071.html>

2° dividenden en interesten verbonden aan participaties in internationale investeringsfondsen op het vlak van inclusieve financiering; (vanuit de participaties in [Alterfin](#)¹¹ en [Incofin](#)¹² die Vlaanderen momenteel heeft)

3° inkomsten verbonden aan de vervreemding van participaties in investeringsfondsen op het vlak van inclusieve financiering of aan de vereffening van deze fondsen.

De middelen van het Fonds inclusieve financiering kunnen worden aangewend voor de volgende uitgaven:

1° kapitaaloverdrachten aan internationale investeringsfondsen voor acties op het vlak van inclusieve financiering;

2° participaties in internationale investeringsfondsen op het vlak van inclusieve financiering;

3° beheerskosten verbonden aan de activiteiten van het Fonds inclusieve financiering;

4° flankerende ondersteuning op het vlak van inclusieve financiering.

Momenteel beschikt het fonds over een historisch opgebouwd saldo van 2.164.000 EUR.

6.2.2. Beschikbare bronnen en

6.2.3. Analyse van effectiviteit

FONDS ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Het fonds zet middelen in voor het algemeen ontwikkelingsbeleid. Meer specifiek wordt hoofdzakelijk geopteerd om terugggevorderde middelen in te zetten voor humanitaire acties, aangezien deze projecten kortlopend zijn. Alle ondersteunde projecten maken een rapportering over. Doelmatige en efficiënte besteding wordt gescreend door de dossierhouders.

---

¹¹ <https://www.alterfin.be/nl>

¹² <https://incofinvso.be/>

FONDS INCLUSIEVE FINANCIERING

Op dit moment zijn **twee participaties** gefinancierd vanuit dit fonds: [Alterfin](#)¹³ en [Incofin](#)¹⁴. Vlaanderen is vertegenwoordigd in de bestuursraad, waar kan worden toegekeken op een doelmatige inzet. Jaarlijks wordt een dividend uitgekeerd.

6.2.4. Beleidsimplicaties schrapping of vermindering uitgaven

FONDS ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Een mogelijke piste voor het realiseren van een eenmalige besparing is het desaffacteren van de middelen. Dit heeft tot voordeel dat de impact op de ODA beperkt is (op dit moment wordt op jaarbasis 200.000 euro van die middelen gebruikt voor ad hoc noodhulpdossiers) en er dus ook weinig of geen impact is op bestaande engagementen met organisaties of partnerlanden.

FONDS INCLUSIEVE FINANCIERING

In kader van de Brede Heroverweging zijn **drie pistes** mogelijk:

1. Het desaffacteren van de middelen naar de algemene begroting
2. Het verkopen van bestaande aandelen bij Incofin of Alterfin, waarbij die middelen ofwel worden gedesaffecteerd naar de algemene begroting, ofwel terechtkomen in het fonds
3. Het stopzetten van de jaarlijkse bijdrage van 247.000 euro aan het fonds; waarbij het fonds kan verder werken op de historisch opgebouwde kredieten

Hieronder een **aantal afwegingen per optie**:

- **Optie 1** (volledig desaffacteren historische reserves) dreigt het fonds vleugellam te maken. De activiteiten van het fonds zouden hierdoor beperkt worden tot de jaarlijkse bijdrage van 247K euro, wat suboptimaal is om veranderingen te realiseren via investeringen of kapitaaloverdrachten.

---

¹³ <https://www.alterfin.be/nl>

¹⁴ <https://incofinvso.be/>

- Ook **optie 2** is een eenmalige besparing. Hierbij dient te worden genoteerd dat deze optie ook de accumulatie van jaarlijks dividend verhindert. Het meest zichtbare nadeel van deze verkoop is echter een grote negatieve ODA-stroom, wat de nu al dalende ODA nog verder doet afnemen.
- De **voorkeur gaat uit naar optie 3**, waardoor het fonds in de mogelijkheid verkeert om in eerste instantie gebruik te maken van de reserves. Hierdoor kan structureel voor enkele jaren 247K euro per jaar bespaard worden.

6.2.5. Onze voorstellen

Geadviseerd wordt om niet te besparen op deze fondsen. Mocht er dan toch moeten worden bespaard op ontwikkelingssamenwerking, gaat de voorkeur uit naar **eenmalige interventies** die een beperkte invloed hebben op de ODA-cijfers. Het desaffecteren van het historisch opgebouwd saldo uit het fonds ontwikkelingssamenwerking is hiervoor een optie.

Als structurele maatregel wordt voorgesteld om de **jaarlijkse bijdrage van 247 kEUR aan het fonds inclusieve financiering stop te zetten**, en dit totdat de historische buffer is aangesproken via participaties in lijn met het beleid voor private sectorontwikkeling voor de komende jaren.

6.3. Evaluatie en stroomlijning communicatiemiddelen: 3,727 miljoen euro

6.3.1. Beleidskader

De minister-president is bevoegd voor **overheidscommunicatie en het algemene communicatiebeleid**. Voor communicatie is geen apart hoofdstuk voorzien in de beleidsnota en -brieven Algemeen Regeringsbeleid, maar dit zit verweven in andere hoofdstukken. Het communicatiebeleid wordt verder uitgewerkt in specifieke nota's, bijvoorbeeld over het merkbeleid, de identiteit van de Vlaamse overheid, huisstijl, beleidscommunicatie, ...

Het hoeft geen betoog dat beleidscommunicatie essentieel is voor elke overheid. Het draagt bij aan kennis, draagvlak en inspraak bij burgers, bedrijven, organisaties en alle mogelijke belanghebbenden in binnen- en buitenland. In het regeerakkoord werd de doelstelling geformuleerd om Vlaanderen nog meer 'in the picture' te zetten voor de eigen burgers en ondernemers, maar ook voor de buitenlandse klanten van onze Vlaamse producten, buitenlandse investeerders en toeristen. Dit doen we onder meer door **volop in te zetten op internationale en nationale communicatie**.

Aan het begin van de regeerperiode werden **2 miljoen extra beleidskredieten** toegezegd tot en met 2023.

6.3.2. Beschikbare bronnen

Er zijn verschillende **meetinstrumenten** die de kwaliteit van de communicatie van de Vlaamse overheid monitoren: tevredenheidsbarometer, Balance Score Card, benchmarkvragen en [communicatieonderzoek](#)¹⁵.

Om het merkbeleid vorm te geven werd regelmatig beroep gedaan op **kwalitatief en kwantitatief imago-onderzoek**, zowel bij een nationaal publiek als een internationaal publiek (2010, 2011, 2012, 2015, 2019). In aanloop van de lancering van de huisstijl in 2014 werd het logo gepretest.

Begin 2021 werd onderzoek ('Evaluatie Huisstijl' door Ipsos) gedaan naar de **bekendheid en herkenbaarheid van het logo en de huisstijl van de Vlaamse overheid**. Daaruit blijkt dat het logo en de huisstijl goed hun ingang hebben gevonden in de maatschappij en dat ze positief worden onthaald. 47% van de Vlamingen associeert het logo spontaan met Vlaanderen. Bovendien vindt 1 op 2 de Leeuw een goed logo als promotie voor Vlaanderen.

---

¹⁵ <https://overheid.vlaanderen.be/communicatie/communicatieonderzoek/communicatie-onderzoek>

Ook de huisstijl zelf wordt positief onthaald. Iets meer dan 4 op 10 is (heel) positief t.a.v. de branding van de Vlaamse overheid. De meerderheid van de Vlamingen vindt dat de huisstijl duidelijk maakt wie de afzender is en maakt ook de juiste attributie.

Er zijn **gebruikerscijfers beschikbaar m.b.t. het Belgacontract.**

6.3.3. Analyse van effectiviteit

Voor de Vlaamse Brede Heroverweging hebben we voor acht communicatiegerelateerde allocaties de benuttingspercentages in beeld gebracht. Hieronder de 8 allocaties met hun respectievelijke VAK.

BA	BA omschrijving	VAK (keuro)
1SN009	WERKINGSKOSTEN BUITENLANDS BELEID	150
1SN008	INTERNATIONAAL COMMUNICATIE- EN MERKBELEID	260
1SE010	GEDRAGSINZICHTEN	40
1SE005	ALGEMEEN COMMUNICATIEBELEID	90
1SE006	GEbruikersOVEREENKOMST MET BELGA NEWS AGENCY	763
1SE007	REGERINGS- EN OVERHEIDSBREDE EVENEMENTEN EN PRODUCTEN	74
1SE008	CENTRALE DIGITALE BIBLIOTHEEK	230
1SE009	BEELDVORMING EN REPUTATIE	120
		1.727

We kunnen deze in twee categorieën onderverdelen. Vooreerst is er een categorie van twee allocaties (1SE006 en 1SE008) die middelen bevatten die worden ingezet in het kader van **informatievoorziening ten behoeve van de Vlaamse overheid**: enerzijds is er het [Belgacontract](#)¹⁶, waarover hierna meer en anderzijds zijn er de middelen die door de centrale bibliotheek in hoofdzaak worden ingezet om de collega's gratis toegang te verschaffen tot diverse digitale informatiebronnen (algemene, wetenschappelijke, juridische...), samen goed voor 991 keuro. De tweede categorie bevat zes allocaties en heeft betrekking op het **algemene nationale en internationale communicatie- en merkbeleid**: samen goed voor 734 keuro.

Abstractie gemaakt van de middelen voor het Belga-contract (zie hieronder) en deze die voor de digitale informatievoorziening door de centrale bibliotheek ter beschikking zijn, blijft dus slechts **734 keuro recurrent communicatiekrediet** binnen scope. Met uitzondering van het krediet rond 'gedragsinzichten' (1SE010, 40 keuro) - waarvan de taakstelling wordt stopgezet - is dit bedrag **niet verder samendrukbaar**. De niet samendrukbaarheid van het restbedrag kan nog aanvullend gemotiveerd worden door de toekomstige bestedingsplannen van de minister-president.

¹⁶ <https://overheid.vlaanderen.be/raamcontracten/raamovereenkomst-belga>

6.3.4. Efficiëntie in de informatievoorziening

DKBUZA financiert de overeenkomst met Belga voor 762.228,60 euro per jaar. Het huidige contract heeft een looptijd van 2020 tot en met 2022. De vernieuwing ervan werd opgestart na akkoord van het kabinet van de minister-president. Het akkoord komt er op basis van de **gebruikerscijfers** van de verschillende platformen die Belga aanbiedt binnen het contract. De tussentijdse jaarlijkse 'stilzwijgende verlenging tegen ongewijzigde voorwaarden' gebeurt eveneens na aanleveren van gebruikersoverzichten en deze wordt ook expliciet bevestigd door de minister-president in de BBT.

Dit contract is een sitelicentie en daardoor in de feiten al een efficiëntiewinst. Alle Vlaamse ministers en hun kabinetsmedewerkers en alle personeelsleden van departementen en agentschappen zonder rechtspersoonlijkheid van de VO kunnen gratis toegang krijgen tot de verschillende Belga-platformen. **De vervanging van de sitelicentie door aparte contracten per entiteit zou een verveelvoudiging van de kost veroorzaken (130K per entiteit).**

Op dezelfde manier is de collectievorming van de centrale bibliotheek in de feiten een efficiëntiewinst, door het hergebruik van de gedrukte materialen maar vooral door het aangaan van **centrale overheidsbrede licenties op wetenschappelijke en juridische databanken**. Onderhandelingen op niveau van de individuele gebruikers in de VO zou een verveelvoudiging van die kosten met zich meebrengen.

6.3.5. Beleidsimplicaties schrapping of vermindering uitgaven

Aan het begin van de regeerperiode werd **2 miljoen extra beleidskredieten** toegezegd tot en met 2023.

Door de **kwaliteit van alle communicatie** van de Vlaamse overheid hoog te houden, dragen we bij tot een beter beleid, een betere organisatie en betere dienstverlening van de hele Vlaamse overheid. Uit het huisstijlonderzoek blijkt bv. dat de Vlaming na confrontatie met de huisstijl, een betere attitude heeft t.a.v. de overheid: hij heeft meer vertrouwen in de organisatie, voelt zich meer serieus genomen en is positiever. Daarom is het belangrijk de inspanningen op het vlak van merkbeleid en corporate communicatie onverminderd verder te zetten.

Door als Departement in te zetten op communicatie, werken we **intern beter, zijn we beter verbonden met onze externe stakeholders** en kunnen we de Vlaamse Regering en de minister-president nog beter ondersteunen in hun communicatierol.

6.3.6. Onze voorstellen

De taakstelling rond [gedragsinzichten](#)¹⁷ ten behoeve van de brede overheid beschouwen we niet langer als een kerntaak van DKBUZA. We laten de middelen niet terugvloeien naar het communicatiebudget en realiseren op die manier besparing van 40.000 EUR. De reguliere communicatiemiddelen zijn niet verder samendrukbaar.

Een optie kan wel zijn dat men de **2 miljoen EUR extra beleidskredieten**, die zijn toegezegd tot 2023, binnen scope zou brengen en hier een besparing op toepast. Deze 2 miljoen EUR gaat naar de publiekscampagne rond de Vlaamse Veerkracht en Generatie Vlaanderen. Als daar op wordt bespaard dan moeten de ambities om 'een maatschappelijk project te creëren waar alle Vlamingen zich in kunnen herkennen' bijgesteld worden. Dan zijn de mogelijkheden qua concept en acties beperkter en dan zal het niet meer of in beperktere mate mogelijk zijn om het brede publiek te bereiken.

---

¹⁷ <https://overheid.vlaanderen.be/gedragsinzichten>

6.4. Werkingssubsidie aan vzw Kazerne Dossin: 1,578 miljoen EUR

6.4.1. Beleidskader

De Vlaamse Regering werd er bij het [Decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2007 \(datum 29 juni 2007\)](#)¹⁸ – hoofdstuk 12, art. 28 t&m 31 - toe gemachtigd om toe te treden als stichtend lid tot de vzw Kazerne Dossin.

In **artikel 31 van het vermelde decreet** werd bovendien gesteld dat de Vlaamse Gemeenschap aan de vzw infrastructuur ter beschikking kan stellen om haar doelstellingen te realiseren. De Vlaamse Gemeenschap bouwde het museum en renoveerde de voorbouw van het kazernesgebouw (dit laatste samen met de Joodse Gemeenschap) en stelde het middels respectievelijk een huurovereenkomst en een erfpachtovereenkomst ter beschikking van de vzw.

Een jaarlijkse werkingssubsidie wordt sinds 2008 toegekend aan de vzw (nominatieve basisallocatie ‘aan vzw Kazerne Dossin’ binnen begrotingsartikel SA0-1SEA2BE-WT ‘beleidsdomein overschrijdend project kazerne dossin’).

Het ondersteunen van beleidsdomein overschrijdende projecten en evenementen die de uitstraling van Vlaanderen bevorderen is een **prioritaire opdracht** binnen de DKBZA-bevoegdheid ‘communicatie- en imago beleid’.

In het **ondernemingsplan 2021** wordt dit dossier/project opgenomen onder het beleidsveld ondersteuning Vlaamse Regering binnen SD 3 “Een coherent en toekomstbestendig beleid voor complexe uitdagingen met een hoge maatschappelijke impact”, OD 3.2 “Een adequate transversale beleidscoördinatie voor complexe maatschappelijke problemen”.

6.4.2. Beschikbare bronnen

Een [VUB-impactstudie](#)¹⁹ m.b.t. de opleiding HPM (Holocaust, Politie en Mensenrechten) van Kazerne Dossin (zie ook 6.4.3 voor meer duiding hierbij) werd uitgevoerd.

De [jaarverslagen](#)²⁰ van Kazerne Dossin geven een goed beeld van de werking en activiteiten.

¹⁸ http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg.pl?language=nl&la=N&table_name=wet&cn=2007062953

¹⁹ https://torvub.be/torwebdat/publications/t2018_27.pdf

²⁰ <http://annualreport.kazernedossin.memorial/?lang=en>

6.4.3. Analyse van effectiviteit

VZW Kazerne Dossin krijgt jaarlijks een **algemene werkingssubsidie die gemiddeld zowat 60% van de werkingssubsidie van de vzw dekt** (in 2021 gaat het om 1.578 keuro subsidie op een werkingssubsidie van 2.642 keuro).

Kazerne Dossin heeft een **driedelige opdracht**: een museum, een memoriaal en een documentatie/onderzoekscentrum over de holocaust en mensenrechten. De Vlaamse overheid (MP/VR) is eigenaar van het museum en mede-eigenaar (samen met de Joodse Gemeenschap) van de voorbouw van de tegenoverliggende kazerne. De opvolging van dit beleidsdomeinoverschrijdend project met linken naar Onderwijs, Wetenschap, Buitenlandse Zaken, Toerisme, Cultuur en Facilitair Management (Vastgoed) werd in 2014 definitief en volledig toegewezen aan het toenmalige departement Kanselarij en Bestuur (DKB). Op dat moment werden de werkingssubsidies die voorheen verspreid waren over CJSM en DKB samengevoegd op het begrotingsprogramma van laatstgenoemde. De werkingssubsidie stijgt sindsdien jaarlijks licht omdat het loongebonden gedeelte ervan geïndexeerd wordt.

Bij het **begin van deze regeerperiode** werd een generieke besparing van 6% op subsidieallocaties doorgevoerd. De minister-president besliste toen dat er niet bespaard zou worden op deze werkingssubsidie (maar ook niet op de werkingssubsidies aan vzw Voeren 2000 en vzw Vlaanderen-Europa cf. infra), maar dat de volledige besparing zou worden doorgevoerd op de projectsubsidies.

De **politieke gevoeligheid** van dit project/dossier wordt nog versterkt door de link met de Joodse Gemeenschap als mede-eigenaar van de infrastructuur.

De impact van Kazerne Dossin mag zeker niet enkel afgemeten worden op basis van het aantal museumbezoekers en/of inkomsten uit ticketverkoop. Uiteindelijk is Kazerne Dossin zowel een **memoriaal, museum als een documentatiecentrum** terwijl alleen het museum 'bedrijfsopbrengsten' genereert. De museale werking (personeel, onderhoud, aankopen, tijdelijke tentoonstellingen) is goed voor zowat 40% van de jaarlijkse totale werkingssubsidie. Daarvan kan zowat 2/3 worden 'gerecupereerd' via de jaarlijkse bedrijfsopbrengsten.

Het **team van Kazerne Dossin** bestaat op dit moment uit **25 mensen**: naast een directie en staf (4p) zijn er de teams 'onthaal en faciliteiten' (9p), 'publiek en educatie' (7p), 'communicatie en relatiebeheer' (2p) en 'collecties en onderzoek' (3p).

Een sprekend voorbeeld van de brede werking van de vzw:

In 2014 startte in Kazerne Dossin de vorming “Holocaust, politie en mensenrechten” (HPM). Al meer dan 10.000 politieagenten volgden intussen deze opleiding waarin zij aan de hand van de historische casus van de Holocaust de stap zetten naar omgaan met ethische dilemma’s op het werk vandaag. Dat het bundelen van krachten van het museum met, in dit geval de lokale en federale politie, succesvol is, mocht blijken uit een [impactstudie van de VUB](#)²¹ (uitgevoerd in 2018) die de effectieve gedragsverandering, impact en langetermijneffect van het HPM-traject bewees. Recent werd ook een vorming ‘Holocaust, justitie en mensenrechten’ (HJM) opgestart (in samenwerking met het instituut voor gerechtelijke opleiding). Ook deze lijkt een succes te gaan worden. De vzw heeft de ambitie om in de toekomst ook nog andere doelgroepen te bereiken (penitentiair personeel, brandweer, zorgsector, journalisten,.....).

Sinds de opstart is Kazerne Dossin in de loop der jaren ook een steeds meer toonaangevende stem geworden in het maatschappelijk debat wanneer het gaat over mensenrechten, extremisme, uitsluiting enz. Na het vertrek van voormalig algemeen directeur Christophe Busch en een aantal leden van de wetenschappelijke raad is hierop wat ‘ruis’ gekomen en werd de tweeledige missie van het project (Holocaust én mensenrechten) her en der in twijfel getrokken. Intussen is de tweeledige missie expliciet (her)bevestigd door de raad van bestuur, staat er een nieuwe algemeen directeur (Tomas Baum) aan het roer en komt Kazerne Dossin met o.a. de recent geopende tijdelijke tentoonstelling ‘[Fake Images](#)’²² weer op een positieve manier in de media. (De Morgen: ... Fake Images...een onthutsend beeld over stereotypen en waar die toe kunnen leiden... / De Tijd: ...een pijnlijke expo die verbanden legt met hedendaags racisme...)

Algemeen en aanvullend: welke resultaten/impact gerealiseerd worden met deze middelen kunnen verder in detail worden bekeken in het jaarlijkse [activiteitenverslag](#)²³ dat de vzw realiseert ter verantwoording van haar werking.

6.4.4. Beleidsimplicaties schrapping of vermindering uitgaven

Besparen op deze werkingssubsidie kan ertoe leiden dat Kazerne Dossin haar **maatschappelijke rol** niet meer ten volle kan spelen. Bovendien heeft de Vlaamse overheid als (mede)eigenaar van de projectinfrastructuur een verantwoordelijkheid in deze, ook naar de Joodse Gemeenschap als mede-eigenaar. Een verantwoordelijkheid die in de komende jaren bovendien kan en zal leiden tot nieuwe investeringen in de infrastructuur

²¹ https://torvub.be/torwebdat/publications/t2018_27.pdf

²² <https://www.kazernedossin.eu/NL/Agenda/Tijdelijke-tentoonstellingen/Overzicht/FakeImages>

²³ <http://annualreport.kazernedossin.memorial/?lang=en>

die na 10 jaar gebruik deels verouderd begint te worden (In eerste instantie op vlak van IT, verder ook qua verlichting). Op termijn zal o.a. ook een dynamisering/actualisering van de 'vaste' tentoonstelling overwogen moeten worden.

6.4.5. Onze voorstellen

We adviseren om niet te besparen op deze werkingssubsidie.

Mogelijks kan er worden nagegaan in hoeverre bij toekomstige investeringen in de projectinfrastructuur meer financiële verantwoordelijkheid bij de vzw zelf kan worden gelegd om deze te realiseren op basis van de haar door de Vlaamse overheid (en andere subsidieverstrekkingen) toegewezen subsidiemiddelen.

6.5. Humanitaire actie 1,479 miljoen EUR

6.5.1. Beleidskader

Het [kaderdecreet Ontwikkelingssamenwerking](#)²⁴ stelt dat de Vlaamse Regering kan beslissen om ook **humanitaire acties** (noodhulp, rehabilitatie en heropbouw, preventie en rampenparaatheid, afstemming, coördinatie) te ondersteunen. De Vlaamse Regering houdt bij deze financiering rekening met de principes en de goede praktijken van humanitaire donoren, vermeld door het Goed Humanitair Donorschap initiatief.

Er wordt jaarlijks 1.479.000 EUR voor deze doelstelling voorzien. Een deel daarvan wordt structureel ingezet voor humanitaire mechanismen, zoals het **VN Noodhulpfonds** (jaarlijkse bijdrage van 600.000 EUR). Daarnaast worden op **ad hoc basis** specifieke oproepen van organisaties beantwoord n.a.v. onverwachte en acute crisissen en natuurrampen.

In de [beleidsnota Buitenlands Beleid, Internationaal Ondernemen en Ontwikkelingssamenwerking 2019-2024](#)²⁵ drukte de minister de **ambitie** uit om meer middelen toe te kennen voor humanitaire actie. In 2020 besliste de minister om jaarlijks 200.000 euro extra middelen uit het begrotingsfonds ontwikkelingssamenwerking hiervoor aan te wenden.

6.5.2. Beschikbare bronnen

In vergelijking met andere donoren of met de federale ontwikkelingssamenwerking is de **Vlaamse bijdrage voor humanitaire actie bijzonder klein**. Net daarom is het belangrijk om de bijdrage zo efficiënt mogelijk in te zetten en af te stappen van kleine, ad hoc subsidies, waarvoor de verhouding tussen administratieve beheerskost en doelstellingenbereik niet optimaal is.

6.5.3. Analyse van effectiviteit

De invulling van het beleid op vlak van humanitaire actie is de afgelopen jaren efficiënter gemaakt:

- Van een versplinterde portefeuille (tal van projecten à rato van 100.000 euro) is de dossierwerking geëvolueerd naar grotere, inhoudelijk coherente financieringsblokken.

²⁴ <https://codex.vlaanderen.be/portals/codex/documenten/1016071.html>

²⁵ <https://www.vlaanderen.be/publicaties/beleidsnota-2019-2024-buitenlands-beleid-en-ontwikkelingssamenwerking>

- Het segment ad hoc financiering is beperkt tot 400.000 euro (na verhoging van het budget voor humanitaire actie bij aantreden van deze regering 600.000 euro) en hanteert minimumbedragen van 200.000 euro per project.
- In navolging van internationale tendensen met als doel een meer efficiënte en effectieve humanitaire sector, zet Vlaanderen ook in op structurele financieringsmechanismen. Enerzijds via een jaarlijkse bijdrage aan het **VN fonds CERF**, in staat om wereldwijd op enkele dagen tijd dringende financiering vrij te maken. Anderzijds via meerjarige financiering ter versterking van de **humanitaire sector in de twee minst ontwikkelde partnerlanden van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking**. Humanitaire actie is hier ingebed in lokale structuren, mechanismen en/of fondsen. Structurele financiering laat toe om ook in te zetten op preventie en paraatheid en niet enkel dringende noodhulp, wat een meer efficiënte benadering is.

6.5.4. Beleidsimplicaties schrapping of vermindering uitgaven

In kader van de Brede Heroverweging komt het **volledig afbouwen** van ad hoc financiering echter in het vizier. Hiervoor zijn **volgende argumenten denkbaar**:

- De **impact van het terugschroeven van het budget voor ad hoc subsidies weegt niet op lopende samenwerkingen met organisaties of landen**. Het gaat gewoonlijk om kortlopende interventies (1 jaar).
- Het **budget voor ad hoc subsidiëring is eerder beperkt** en dit heeft gevolgen voor de visibiliteit en erkenning van de geleverde steun. Zo verdwijnt de Vlaamse bijdrage soms ten opzichte van financiële steun van andere donoren in de humanitaire sector. In 2020 besloot Vlaanderen 200.000 euro toe te kennen aan WFP ter bestrijding van de hongersnood in Burkina Faso, FOD BuZa kende in dezelfde periode 8 miljoen euro toe aan de Sahel regio, waarvan 3 miljoen euro voor Burkina Faso. Subsidies a rato van 200.000 euro per dossier kampen bovendien nog steeds met een relatief grote administratieve last.
- De **Grand Bargain** bepleit meer aandacht voor structurele humanitaire financieringsmechanismen, waarbinnen Vlaanderen reeds een goede reputatie als kleine donor opbouwde. Die structurele steun werkt in op de verschillende componenten van humanitaire actie, die worden omschreven in het kaderdecreet (dringende noodhulp, preventie, paraatheid, rehabilitatie) en zijn een meer doelmatig instrument dan ad hoc subsidies.

Er zijn ook redenen om niet te besparen op het budget voor ad hoc subsidies:

- Het regeerakkoord en de beleidsnota voor ontwikkelingssamenwerking wijzen op een **verhoogde ambitie** wat betreft het totaalbudget voor humanitaire actie.
- Het volledig terugschroeven van ad hoc subsidiëring ontnemt de mogelijkheid om bij **plotse rampspoed** uiting te geven aan solidariteit met de getroffen bevolking.

- Er kunnen nog bijkomende inspanningen worden verricht om de **overheadkost binnen de enveloppe voor ad hoc subsidiëring verder te doen dalen**, zodat minder middelen gaan naar administratieve last en meer middelen overblijven voor de hulprespons zelf. Dit kan door structureel te kiezen om enkel nog ad hoc subsidies toe te kennen via een ongeoormerkte bijdrage aan het consolidated appeal process n.a.v. een specifieke ramp. Zo kunnen die middelen flexibeler worden ingezet voor de grootste noden op dat moment en kan de rapporteringslast worden verlicht via de algemene rapportering voor verschillende donoren.

6.5.5. Onze voorstellen

Geadviseerd wordt om niet te besparen op deze uitgavenpost.

Er zijn vanuit de beleidsdoelen en vanuit een streven naar effectiviteit redenen te bedenken om ad hoc subsidies af te bouwen en eerder in te zetten op structurele financiering. De beleidsambitie voor deze legislatuur bevat ook een motivering om niet te besparen op deze uitgavenpost. Aangezien de uitkomst van dit onderzoek geen eenduidig antwoord oplevert, schuift de administratie geen besparingspiste naar voor. Dit heeft een **politieke beslissing**.

6.6. VLEVA 1,04 miljoen EUR

6.6.1. Beleidskader

De statuten van [VLEVA](#)²⁶ en de huidige **samenwerkingsovereenkomst** met de Vlaamse overheid stellen dat VLEVA een jaarlijkse subsidie ontvangt van de Vlaamse overheid. De omvang wordt bepaald in de uitgavenbegroting van de Vlaamse overheid van het betreffende begrotingsjaar en is afhankelijk van de prestaties bij de uitvoering van de kernopdrachten, beschreven in de samenwerkingsovereenkomst. Deze subsidie, aangevuld met de andere financiële middelen van VLEVA, moet VLEVA in staat stellen om zijn kernopdrachten uit te voeren.

VLEVA dient **jaarlijks een subsidieaanvraag** in, waarbij zowel de begroting voor het komende jaar als het operationeel plan die aanvraag onderbouwen. Na een gunstig advies van de Inspectie van Financiën wordt bij wijze van ministerieel besluit de subsidie toegekend. De subsidie wordt nominatim vermeld in de algemene begroting voor het komende begrotingsjaar.

De subsidie wordt uitbetaald in twee schijven. Ongeveer 80% van de subsidie wordt uitbetaald na ondertekening van het ministerieel besluit. Het resterende saldo wordt uitbetaald in de mate dat de afrekening zulks rechtvaardigt en na indiening van de verantwoordingsstukken bepaald in de samenwerkingsovereenkomst (halfjaarlijks verslag en jaarlijks verslag).

6.6.2. Beschikbare bronnen

De huidige samenwerkingsovereenkomst stelt dat in de loop van 2021 in opdracht van de minister-president een externe evaluatie van de werking van VLEVA uitgevoerd moet worden. Deze **evaluatie wordt uitgevoerd door Deloitte**. Het finale rapport van de evaluatie wordt **eind juni 2021 verwacht**. Het rapport zal conclusies en aanbevelingen formuleren met het oog op een nieuwe samenwerkingsovereenkomst.

In 2009-2010 werd eveneens een algemene evaluatie uitgevoerd door Deloitte op basis van de samenwerkingsovereenkomst van 2006-2010, waarbij aanbevelingen werden geformuleerd voor de volgende samenwerkingsovereenkomst.

---

²⁶ <https://www.vleva.eu/>

6.6.3. Analyse van effectiviteit

VLEVA ontvangt een jaarlijkse subsidie van 1,04 miljoen EUR. Dit bedroeg ongeveer 80% van de totale inkomsten van VLEVA in 2020 (vóór de COVID-19-crisis lag dat percentage iets lager).

Het eindrapport van de externe evaluatie wordt eind juni 2021 verwacht. Op basis van de voorlopige versie kan gesteld worden dat VLEVA niet in vraag wordt gesteld, maar dat er **louter een aantal verbeterpunten** worden aangereikt met oog op de volgende samenwerkingsovereenkomst.

VLEVA zal verhuizen naar een goedkopere locatie. Tegelijk zal een deel van hun inkomsten uit de verhuur van de zalen wegvallen. Dit alles zal worden meegenomen in de **kabinetsnota** met overwegingen voor de nieuwe samenwerkingsovereenkomst tezamen met eventuele aanbevelingen voor wijzigingen in de kernopdrachten.

6.6.4. Beleidsimplicaties schrapping of vermindering uitgaven

Dit wordt bekeken in het geheel van de opvolging van de **externe evaluatie** en **voorbereiding van de nieuwe samenwerkingsovereenkomst**.

6.6.5. Onze voorstellen

Geadviseerd wordt om niet te besparen op deze uitgavenpost. Dit moet worden bekeken in het geheel van de opvolging van de **externe evaluatie** en **voorbereiding van de nieuwe samenwerkingsovereenkomst**.

6.7. Internationaal beurzenprogramma 2 miljoen EUR (vanaf 2022 opstap van 1 naar 2 miljoen EUR)

6.7.1. Beleidskader

[Regeerakkoord 2019-2024](#)²⁷:

“We zetten een nieuw programma op, in afstemming met VLIR, waarin we jaarlijks de beste studenten een verlenging van hun academische carrière laten doen, bij de beste universiteiten in de wereld. Hierdoor bouwt Vlaanderen een netwerk op, met de belangrijkste kenniscentra in de wereld.”

Voor dit beurzenprogramma werd op de begroting 1 miljoen euro ingeschreven. Vanaf 2022 wordt dat bedrag opgetrokken tot 2 miljoen euro.

6.7.2. Beschikbare bronnen

n.v.t. vanwege het feit dat dit een nog niet bestaand programma is

6.7.3. Analyse van effectiviteit

n.v.t. vanwege het feit dat dit een nog niet bestaand programma is

6.7.4. Beleidsimplicaties schrapping of vermindering uitgaven

Vermits het programma nog niet bestaat impliceert het geen stopzetting van activiteiten, en creëert het geen benadeelden of slachtoffers.

6.7.5. Onze voorstellen

DKBUZA heeft, op aangeven van de stuurgroep, ook nieuw beleid in scope genomen. De opstart van dit programma is evenwel een **expliciet politieke keuze**. De eventuele schrapping van de middelen derhalve eveneens.

---

²⁷ <https://www.vlaanderen.be/publicaties/regeerakkoord-van-de-vlaamse-regering-2019-2024>

6.8. Rampenfonds 914.000 EUR

6.8.1. Beleidskader

Tijdens de vorige legislatuur werd na enkele jaren van onderhandelen het [decreet van 5 april 2019 houdende de tegemoetkoming in de schade aangericht door rampen in het Vlaamse Gewest](#)²⁸ gestemd.

Dit decreet voorziet in een **grondige hertekening van het rampenschadelandschap** in twee fasen:

- een overgangperiode van afbouwende tegemoetkomingen, die loopt van 2020-2024;
- een fase vanaf 2025, waarbij het rampenfonds tot zijn essentie wordt teruggebracht en de shift naar individuele verantwoordelijkheid via o.m. een brede weersverzekering volledig in voege is.

Het [Besluit van de Vlaamse Regering van 30 oktober 2020 tot uitvoering van het decreet van 5 april 2019 houdende de tegemoetkoming in de schade aangericht door rampen in het Vlaamse Gewest](#)²⁹ is op 9 november 2020 retroactief in voege getreden vanaf 1 januari 2020.

Dit uitvoeringsbesluit voert een aantal wijzigingen in die een fundamentele impact hebben op onder meer het aantal erkenningen als ramp, de financiële tussenkomst van het Vlaams Rampenfonds en de procedure voor het melden van schade met het oog op de geografische afbakening van een ramp. **Hieronder vindt u een overzicht van de belangrijkste wijzigingen:**

- het beheer van algemene rampen en landbouwrampen wordt gecentraliseerd bij het Vlaams Rampenfonds;
- een verhoging van het financieel erkenningscriterium van 30 miljoen euro naar 100 miljoen euro;
- het centraal stellen van het advies van de bevoegde wetenschappelijke instellingen voor de erkenning van de meeste rampen, waardoor, behoudens voor rampen waarvoor geen wetenschappelijke instellingen een advies kunnen verlenen, de verwijzing naar fotomateriaal van schade ingediend door getroffen en verdwijnt;

---

²⁸ https://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg.pl?language=nl&la=N&table_name=wet&cn=2019040511

²⁹ https://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg.pl?language=nl&la=N&table_name=wet&cn=2019040511

- een verhoging van de minimale wetenschappelijke erkenningswaarden per schadelijk weersverschijnsel (gebaseerd op een terugkeerperiode van 30 jaar in plaats van 20 jaar).

Deze pas doorgevoerde hertekening van het rampenschadelandschap kan, aangezien het qua uitgangspunten perfect aansluit bij de VBH, reeds als een heroverwegingsoefening beschouwd worden.

6.8.2. Beschikbare bronnen

Sinds de zesde staatshervorming en de overheveling naar het Vlaams gewest van het rampenfonds, werden geen specifieke evaluaties of bevragingen georganiseerd. Bij de collega's van het Waals rampenfonds werden benchmarkdata opgevraagd.

6.8.3. Analyse van effectiviteit

Ook al wordt de 914 keuro in scope als beleidskrediet gelabeld, **het zijn de facto werkingskosten** om de flow van duizenden (jaarlijks variërend) individuele dossiers ingediend bij het Vlaams rampenfonds, fysiek c.q. digitaal, af te handelen. De echte beleidskredieten, nl. de effectieve vergoedingen naar aanleiding van geleden schade ten gevolge van uitzonderlijke weersfenomenen, worden gedragen door het Vlaams Fonds voor de Lastendelging. Een VBH over beleidskredieten zal dus binnen dit VFLD dienen te gebeuren.

De analyse van de effectiviteit van de uitgaven richt zich op een correcte afhandeling van de schadedossiers conform de geldende regelgeving. **De werkingskosten voor rampenschade vallen uiteen in de volgende posten: expertisekosten, kosten voor geschillen, kosten gepaard gaande met het digitaal platform en opleidingen landbouw.**

6.8.4. Beleidsimplicaties schrapping of vermindering uitgaven

Nadelen:

- Aan geldende en recent via uitvoeringsbesluit (2020) uitgewerkte regelgeving kan niet voldaan worden.
- Een correcte administratieve afhandeling van individueel ingediende dossiers kan niet gegarandeerd worden.
- Belanghebbenden blijven in de kou staan.
- Potentieel een veelvoud aan bijkomende uitgaven voor rechtszaken die hieruit volgen.

- Imagoschade voor zowel DKBUZA als de Vlaamse regering.

Het **voordeel** van een besparing op deze kredieten zal onvermijdelijk leiden tot een meervraag voor de volgende begrotingsjaren, om de wettelijke verplichtingen na te komen.

6.8.5. Onze voorstellen

Tijdens de voorbije en de huidige legislatuur werd een grondige hervorming van het algemeen rampenfonds en landbouwrampenfonds doorgevoerd. Dit vond zijn weerslag in een aangepast decreet rampenschade en uitvoeringsbesluit. Implicaties voor de werking - en dus het budget van 914 keuro - zijn de tijdelijke overheveling van de dossiers landbouwrampenschade van het Departement Landbouw en Visserij naar DKBUZA gedurende een overgangperiode van 5 jaar.

Zelfs met een gelijkblijvend budget van 914 keuro, zullen er de komende jaren eerder bijkomende financiële middelen vereist zijn, dan dat er bespaard zal kunnen worden. Dat kunnen we afleiden uit de ervaring van de voorbijgaande jaren. Uiteraard zijn rampen die in aanmerking komen voor een tussenkomst uit het Rampenfonds echter **niet te voorspellen**.

Eind 2024 vervalt de aangegeven overgangperiode en zullen gaandeweg (afhankelijk van de nasleep van eventueel erkende rampen in 2024) de werkingsbudgetten in 1 à 2 budgetjaren afgebouwd kunnen worden.

Op dit moment bevinden we ons midden in de overgangperiode, tijdens de welke de dossierbehandeling geregeld werd door een uitvoeringsbesluit dd. 30 oktober 2020. Er werd hiervoor - ook digitaal - geïnvesteerd in een dossierafhandelingsysteem.

Dit (regelgevend en operationeel) uitgewerkt en opgezet systeem voor de periode 2020-2024 op dit moment terug in vraag stellen, brengt zonder twijfel niet alleen veel bijkomende kosten met zich mee (consultancy, aanbesteding, uitwerking nieuwe systemen, kostenvergoeding, ...), het maakt de gedane investeringen ook nutteloos en zal allicht slechts voor een erg beperkte tijd van wat reeds een overgangperiode is, ook effectief gebruikt kunnen worden.

Met het oog op de periode post-2024 kan overwogen en onderzocht worden, hoe de werking op een andere leest geschoeid, c.q. uitbesteed kan worden. Hier moet dus een oefening worden aan gekoppeld die onderzoekt of dit een kerntaak van de overheid is.

6.9. Trust funds Unesco en ILO 900.000 EUR

6.9.1. Beleidskader

Het **Flanders Unesco Trustfund (FUT)** geeft uitvoering aan de algemene samenwerkingsovereenkomst gesloten tussen Unesco en de Vlaamse Regering in 1998. Er is tevens een aparte samenwerkingsovereenkomst voor het FUT, waarvan de laatste editie dateert van 2016. De samenwerking met het ILO loopt al meer dan 30 jaar, waarbij de samenwerkingsovereenkomst van 2016 tussen ILO en de Vlaamse Regering de huidige basis vormt voor de samenwerking via het **ILO-fonds**.

Elk jaar wordt er een subsidie van 900.000 EUR voorzien, alternerend tussen beide fondsen: in de even jaren voor het ILO-fonds, in de oneven jaren voor het Unesco-fonds. **In februari 2021 hechtte de Vlaamse Regering nog haar goedkeuring aan de tweejaarlijkse bijdrage van 900.000 EUR aan Unesco (VR_2021_2602_DOC.0183).**

Dit past in de doelstelling *'OD 3.5. Vlaanderen behartigt zijn belangen in het multilateraal kader'* uit de beleidsnota, waarbij onder meer wordt gesteld dat:

"De Vlaamse Regering kiest voor een beperkt aantal partnerorganisaties, met een mandaat dat aansluit bij de Vlaamse sterktes en beleidsdoelen die de regering zich stelt. Daarom prioriteren we onze inzet op basis van duidelijke principes en criteria en zullen we een lijst opstellen van de organisaties waarmee we zullen samenwerken en onze financiële bijdrage in verhouding daartoe bepalen."

Om invulling te geven aan de beleidsnota, volgde op 15 september 2020 de kabinetsinstructie (KB1326) over de opvolging van prioritaire multilaterale organisaties, waaronder Unesco en ILO.

De bijdrage aan beide fondsen past dus in internationale samenwerkingsakkoorden en beslissingen van de huidige Vlaamse Regering.

Bijkomende informatie:

- <https://www.unesco-vlaanderen.be/vlaanderen-steunt-unesco/fut>
- <https://www.fdfa.be/nl/vlaamse-unesco-trustfondsen>
- <https://www.fdfa.be/nl/internationale-arbeidsorganisatie>
- [Brochure 25 jaar samenwerking](#)

6.9.2. Beschikbare bronnen

FUT (Unesco) is reeds tweemaal positief geëvalueerd door externe assessors, in 2014 en in 2020, inclusief brede bevraging van belanghebbenden. Telkens werd het FUT als samenwerkingsmechanisme tussen Vlaanderen en Unesco als positief aangeduid, en de impact van de FUT-projecten aangemerkt als een concrete meerwaarde, zowel voor Vlaanderen, Unesco, als de directe begunstigden.

Het ILO-fonds is in 2020 positief geëvalueerd door een externe assessor. De zes projecten onder het Samenwerkingsakkoord 2016 scoorden voldoende tot zeer goed op volgende OESO-DAC-criteria: relevantie, coherentie, effectiviteit, efficiëntie, resultaten, duurzaamheid en visibiliteit. Het samenwerkingsmechanisme van het Trustfonds bleek het juiste vehikel om de structurele samenwerking vorm te geven tussen Vlaanderen en de ILO.

6.9.3. Analyse van effectiviteit

In de 'executive summary' van de externe evaluatie van het FUT in 2020 staat het volgende te lezen over de effectiviteit, resultaten en impact van de FUT-financiering:

“Overall, the portfolio of projects funded by the FUT is in alignment with the thematic focus of the Agreement on cultural and natural heritage and the geographic focus on Africa, with an emphasis on Southern African countries. Implementation of the projects has, on the whole, been effective and most projects were successful in achieving, or surpassing, their objectives. The Evaluation concludes the FUT project portfolio is relevant and coherent.

[...]

The majority of projects involved effective partnerships and cooperation with the project's implementing partners and several were able to catalyse significant additional funding and support.

The majority of the projects were found to have had impacts at a regional and/or international level. Several projects also had significant impacts at the local level through activities targeted towards building community capacity to safeguard and/or to conserve heritage.

Several projects achieved aims not anticipated in the project design or were catalysts for further projects and outcomes. This was confirmed in interviews with programme specialists and project officers, and in the focus groups and surveys of project beneficiaries, for the focus projects.

The Evaluation notes a number of FUT projects had sustainable outcomes and established mechanisms to ensure sustainability and replication elsewhere. Elements which

encouraged sustainability included: (i) institutionalising project activities within relevant government partner agencies and initiatives; (ii) working with and empowering local communities and institutions; and (iii) building the capacity of key people and institutions through focussed training.

Each of the projects in the portfolio and the FUT overall has made a contribution towards achieving the goals of specific Sustainable Development Goals (SDGs) and Agenda 2030 overall. The Evaluation Team also notes a high visibility of the FUT and the Government of Flanders in most of the projects assessed. Many efforts were made to communicate the outcomes of projects under the FUT, using a range of approaches.

The overall findings of the Evaluation are positive.

In de externe evaluatie van 2020 over de samenwerking met de ILO staat:

“The Trust Fund is the right vehicle for the goals set both by the GoF and by the ILO. [...] The present review not only demonstrated some major achievements and concrete results in the global stage as well as in terms of poverty reduction in sub-national regions of lower and middle-income countries, but it also showed that the Trust Fund is a good vehicle to align interventions to the policy priorities of the Government of Flanders and that it is flexible enough to adjust to the changing policy priorities of the successive governments. Overall, the Government of Flanders representatives in Brussels, Geneva and in the project countries who were interviewed during this review are also satisfied about the performance of the ILO in implementing the projects approved. [...].

In terms of outputs, the six projects produced several major and/or landmark publications which are widely used and quoted, i.e. the Trade Handbook, the Care report and the Green paper on the social economy. Other important achievements include an international tripartite Advisory Committee on trade arrangements, training manuals on childcare, a state-wide tripartite engagement strategy, capacity building e.g. on social dialogue, a diagnostic study and legislative gap analysis on the tea plantation sector, and a survey of social economy organisations.

In terms of impact, the varying capacity building activities of the tripartite constituents and of workers, women and youth are important to mention here as these are expected to have a lasting influence. The same holds for the awareness raising and advocacy campaigns organised, for example the ‘Share the care’ campaign, as well as for the various social dialogue activities. [...] those projects that are closed have very high completion rates as per the self-evaluation. [...] The ILO clearly leveraged its strengths in all projects to enhance cost-efficiency [...].”

Trustfondsen zijn een samenwerkingsvorm op basis van **vertrouwen** (trust) via gezamenlijk beheer en geven vorm aan een structurele samenwerking en een betrouwbaar,

consistent donorprofiel. Het voordeel van een trustfonds is dat het een stabiel financieringskanaal en samenwerkingsmodaliteit betreft in combinatie met relatief **flexibele aanwending die in gezamenlijk overleg** bepaald wordt. Bovendien wordt ook gedetailleerde **verantwoording** verschaft over de aanwending van een trustfonds.

Deze samenwerkingsvorm vertaalt zich ook diplomatiek en laat mee toe om Vlaanderen als deelstaat op te nemen en volwaardig te laten **meespelen in de VN-familie**. Een belangrijke hefboom voor de diplomatieke rol die Vlaanderen ambieert om uiting te geven aan de Vlaamse bevoegdheden en aan de internationale aspecten daarvan, is een financiële enveloppe. De ambitie om een legitieme rol op te nemen als constitutionele regio komt binnen internationale organisaties tot uiting met donorshipgedrag dat betrokkenheid bij de organisatie (deelname aan de werkzaamheden en mee de richting ervan uitzetten) combineert met een participatie aan de financiële verplichtingen/engagements en uitdagingen/noden op het terrein van de internationale organisatie. Dankzij het trustfonds wordt onze financiële steun structureel verankerd en zijn er kansen voor een ruime beleidsdialoog.

Trustfondsen zijn relevant voor de vormgeving van Vlaamse/internationale beleidsdoelstellingen: via de gefinancierde activiteiten wordt invulling gegeven aan Vlaamse/internationale beleidsdoelstellingen of internationale engagements

Kortom, trustfondsen ondersteunen de Vlaamse beleidswerking op het internationale toneel, bieden ruimte aan kennisuitwisseling en expertise-uitbouw, en versterken de netwerken richting VN. Ze geven ook zicht in de werking van de internationale organisatie met als gevolg een potentieel betere vertrekpositie om de beleidsagenda mee te beïnvloeden.

6.9.4. Beleidsimplicaties schrapping of vermindering uitgaven

Indien de trustfondsen wegvallen dan zou er vanuit DKBUZA geen stabiele financiële invulling en gerichte focus meer volgen voor de algemene samenwerkingsakkoorden met Unesco en ILO en zou er met de stuurgroep en program review meeting een regulier en **rechtstreeks overlegforum met deze internationale organisaties wegvallen**. Dit is nochtans een belangrijke toegang en hefboom voor Vlaanderen, te meer daar deze voor niet-lidstaten binnen VN-organisaties nooit evident zijn. Ook het **werkterrein van de diplomatieke vertegenwoordigers** zou hiervan impact ondervinden.

In een vorige regeerperiode werd reeds een jaarlijkse besparing van 100.000 EUR op de trustfondsen doorgevoerd. **Bij een verdere** vermindering van de middelen, rijst de vraag of

een trustfondsmechanisme nog opportuun is. Om dan nog te kunnen werken met een portfolio aan projecten, zou de grootteorde van projecten danig verkleind moeten worden, wat ingaat tegen de expliciete aanbevelingen uit de recente evaluaties om in te zetten op minder maar grotere projecten of zelfs programma's.

6.9.5. Onze voorstellen

Wij stellen allereerst het behoud voor van de huidige middelen. Een schrapping zou niet sporen met de positieve externe evaluaties uit 2020, met bijhorende bevindingen en aanbevelingen.

Bij een vermindering van de uitgaven stelt zich de vraag of het mechanisme van trustfondsen nog opportuun blijft, evenals de invulling van de geldende samenwerkingsakkoorden met beide multilaterale organisaties.

In een vorige legislatuur werd reeds een jaarlijkse besparing van 100.000 EUR op de trustfondsen doorgevoerd.

6.10. Evaluatie subsidie vzw Vlaanderen-Europa 764.000 EUR

6.10.1. Beleidskader

De werkingssubsidie aan [vzw Vlaanderen-Europa](#)³⁰ werd opgestart in 2002 (herdenking 700 jaar Guldensporenslag) en bedraagt intussen al zowat tien jaar 764 keuro per jaar. Deze algemene werkingssubsidie staat jaarlijks nominatief ingeschreven binnen begrotingsartikel SA0-1SEA2BD-WT.

De vzw Vlaanderen-Europa dient in haar werking het algemeen belang en stelt zich tot doel om zo veel mogelijk Vlamingen te sensibiliseren en te mobiliseren voor de beleving van de Vlaamse feestdag-gedachte en hen te betrekken bij het Feest van de Vlaamse Gemeenschap door de realisatie van eigentijdse feestelijkheden op en rond 11 juli onder de noemer 'Vlaanderen Feest!'.

Het ondersteunen van beleidsdomein overschrijdende projecten en evenementen die de uitstraling van Vlaanderen bevorderen is een **prioritaire opdracht** binnen de DKBUZA-bevoegdheid 'communicatie- en imagobeleid'.

6.10.2. Beschikbare bronnen en

6.10.3. Analyse van effectiviteit uitgaven

De werking van de vzw staat volledig in het teken van de **organisatie van 'Vlaanderen Feest!'**³¹ in het kader van de **Vlaamse feestdag op 11 juli**. Met de subsidie wordt zowat 97% van de jaarlijkse werkingskost 'gedekt'.

De totale werkingskost van de vzw in 2019 was 788 keuro. Daarvan ging 141 keuro (17,9%) naar de werking ('overhead'), 586 keuro (74,4%) naar tussenkomsten (feestcheques, gemeentelijke of stedelijke initiatieven, 11-juli-concerten) en 61 keuro (7,7%) naar de communicatieve omkadering van Vlaanderen Feest!.

Het gros van de subsidie, bijna 75%, gaat dus naar tussenkomsten die de vereniging uitkeert voor de organisatie van diverse festiviteiten en initiatieven. Op die manier worden jaarlijks gemiddeld een 1000-tal feestcheques uitgereikt aan evenveel organisatoren van buurtfeesten voor een gemiddeld bedrag van 180 euro per feestcheque. Daarnaast waren er de voorbije jaren jaarlijks tussenkomsten voor gemeentelijke en

---

³⁰ <https://www.vlaandereneuropa.net/>

³¹ <https://vlaanderenfeest.eu/>

stedelijke initiatieven van meer dan 230 Vlaamse en Brusselse steden en gemeenten voor in totaal 390.000 euro.

2020 was een atypisch jaar omdat Vlaanderen Feest! wegens de Coronapandemie niet is kunnen doorgaan. De vzw heeft enkel een subsidie van 150 keuro voor haar basiswerking gekregen (afrekening nog te ontvangen) en een aanvullende subsidie voor haar ondersteuning van de campagne Zomerstraten in het weekend van 11 juli. Na afrekening werd hiervoor in totaal 53.432,85 euro uitbetaald (42.942,00 euro aan feestcheques / 10.508,85 euro communicatieve omkadering).

Ook in **2021** kan Vlaanderen Feest! nog niet terugkeren naar een 'normale' situatie. De vzw kreeg op 5 mei een basiswerkingsubsidie van 239 keuro toegekend. Kort daarna werd beslist dat de vzw **op en rond 11 juli toch een aantal, in eerste instantie lokale festiviteiten (buurtfeesten) zal kunnen ondersteunen**. Gemeentelijke en stedelijke festiviteiten zullen er ook dit jaar vermoedelijk heel beperkt/niet plaatsvinden. Een aanvullende werkingssubsidie aan de vzw is in voorbereiding, het bedrag daarvan is nog niet bekend (situatie 9 juni 2021).

In 2022 bestaat Vlaanderen Feest! 20 jaar. Dat kan een goed moment zijn om de relevantie van het project (imago/uitstraling) onder de loep te nemen. Alleszins mag ook **het belang dat het politieke niveau hecht aan dit project (en de vzw die het organiseert) niet uit het oog verloren worden**. Vb: bij het begin van deze legislatuur werd een generieke besparing van 6% op subsidieallocaties doorgevoerd. De MP besliste toen dat er niet bespaard zou worden op deze werkingssubsidie (maar ook niet op de werkingssubsidies aan vzw Voeren 2000 (cf. infra) en vzw Kazerne Dossin (cf. supra)), maar dat de volledige besparing zou worden doorgevoerd op de 'projectsubsidiepot' (die toen van 650 keuro naar 292 keuro ging). Daarnaast: op 11 juli 2020 kregen zowel voorzitter An De Moor als erevoorzitter Richard Celis van vzw Vlaanderen-Europa een ereteken van de Vlaamse Gemeenschap uitgereikt op voordracht van MP Jambon.

6.10.4. Beleidsimplicaties schrapping of vermindering uitgaven

Indien deze subsidie geschrapt zou worden valt de werking van de vzw stil (tenzij ze elders middelen vindt om haar werking te garanderen) en het ondersteunen van activiteiten (buurtfeesten + gemeentelijke/stedelijke festiviteiten) in het kader van de Vlaamse feestdag stopt.

6.10.5. Onze voorstellen

De schrapping of vermindering van de uitgaven voor deze subsidie is een **politieke opportuniteitsvraag**.

6.11. Duurzame ontwikkeling 673.000 EUR

6.11.1 Beleidskader

Zoals in de **BBT** aangegeven, worden de kredieten voor *Langetermijnstrategie en transversale samenwerking* aangewend voor processen en projecten m.b.t.:

- *verdere uitbouw en coördinatie van de langetermijnstrategie 2050;*
- *monitoring, rapportering en communicatie m.b.t. Vizier 2030;*
- *acties en experimenten inzake duurzame ontwikkeling en participatie.*

Via de beleidskredieten wordt invulling gegeven aan de volgende wettelijke en decretale verplichtingen, gemaakte afspraken, aanbevelingen en internationale verplichtingen:

- In de [Belgische Grondwet](#)³² werd in 2007 Duurzame Ontwikkeling als beleidsdoelstelling voor alle deelregeringen in België toegevoegd (Artikel 7bis)
- Uitvoering geven aan het [decreet Duurzame Ontwikkeling \(DO\)](#)³³
- Mogelijke heropstart Interministeriële Conferentie Duurzame Ontwikkeling
- [Aanbevelingen Rekenhof](#)³⁴
- **Afspraken VN:** VN-resolutie A/RES/70/1 werd de 2030 Agenda voor Duurzame Ontwikkeling (A2030) door 193 lidstaten van de VN - waaronder ook België daartoe mee gemandateerd door de toenmalige Vlaamse Regering – aangenomen.
- **Landenverslag ikv Europese semester:** In de [Jaarlijkse Strategie voor Duurzame Groei van 17 december 2019](#)³⁵ duidde de Europese Commissie de heroriëntering van het Europees Semester met onder andere de integratie van de SDG's. Het Belgisch landverslag 2020 omvat een nieuwe bijlage, met daarin een beoordeling van de vooruitgang van België in de richting van de SDG's. Lidstaten worden daarbij gemonitord op een aantal indicatoren die gekoppeld zijn aan specifieke SDG's. In juni 2020 publiceerde Eurostat de meest recente "EU SDG Indicator set 2020".
- **Aanbevelingen OESO:** De OESO heeft een aantal aanbevelingen geformuleerd m.b.t. Duurzame Ontwikkeling en de toepassing ervan op subnationaal niveau.
- [Aanbevelingen uit het VARIO-advies](#)³⁶ van februari 2021
- **Voortbouwen op de vroegere beslissingen van de VR:** Sinds 2015 werden bij diverse beslissingen de engagementen inzake DO bevestigd. Twee beslissingen ter zake zijn: [VR 2020 0210 DOC.1078/1: Vervolledigen van Vizier 2030 het 2030-](#)

³² https://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg_2.pl?language=nl&nm=1994021048&la=N

³³ https://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg_2.pl?language=nl&nm=2008202892&la=N

³⁴ <https://www.rekenhof.be/NL/Publicaties/Fiche.html?id=d9bed076-9ed1-4bf5-93b9-faab34ac30de>

³⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019DC0650&from=NL>

³⁶ https://www.vario.be/sites/default/files/documents/2021-FEBRUARI-VARIO-ADVIES_NR_17_DE-SDGS-ALS-KOMPAS.pdf

[doelstellingenkader voor Vlaanderen en VR 2020 0210 DOC.1078/2: Indicatorenset VIZIER 2030 – Een 2030-doelstellingenkader voor Vlaanderen](#)³⁷.

- **Uitvoering geven aan VSDO4**, principieel goedgekeurd door de [Vlaamse Regering op 25 juni 2021](#)³⁸.

6.11.2. Beschikbare bronnen

In samenwerking met het **consultancybureau Idea-consult** werd in januari 2021 een evaluatieve nota opgesteld met zowel de positieve aspecten als de werkpunten van de werking van de transitieprioriteiten van de Visie 2050. De voornaamste inzichten uit deze evaluatieve nota werden opgenomen in de ontwerpstrategie en vormen de basis voor een aantal nieuwe accenten in de toekomst en remediërende acties.

Vlaanderen nam van juli 2018 tot maart 2020, als één van de pilootregio's, deel aan het [OESO-project](#)³⁹. Uit dit project kwam naar voor dat **Vlaanderen koploper is wat betreft multi-level en multi-actor governance**, dankzij de transitieprioriteiten in het kader van Visie 2050 en de implementatie van de 2030 Agenda via Vizier 2030, zie publicatie: [“Recommendation of the Council on Policy Coherence for Sustainable Development, 11 december 2019”](#).

6.11.3. Analyse van effectiviteit

De werkingskosten gaan naar de **Vlaamse Strategie Duurzame Ontwikkeling (VSDO4)**, de **langetermijnstrategie 2050** (o.a. acties ikv transities), monitoring, rapportering en communicatie m.b.t. **Vizier 2030 en acties en experimenten inzake duurzame ontwikkeling**. Er worden ook uitgaven voorzien ikv **internationaal maatschappelijk verantwoord ondernemen (iMVO)**, de **internationale uitstraling van Vlaanderen en de uitvoering van de interministeriële conferentie duurzame ontwikkeling (IMCDO)**, waarvan de minister-president de voorzitter is.

Via de **partnerwerking** ondersteunen we het beleid inzake Vizier 2030, Visie 2050 en de verankering van de internationale ontwikkelingsagenda. Er wordt invulling gegeven aan de ambitie van het regeerakkoord: Vlaanderen profileert zich binnen het Europese besluitvormingsproces als een competitieve, innovatieve, duurzame, handeldrijvende en sociale deelstaat. Vlaanderen kan benchmarking op vlak van duurzame ontwikkeling doorstaan en inspelen op de **interesse bij andere regionale overheden** om zich samen met Vlaanderen te profileren op het internationale podium met de SDGs, o.a. ism het

³⁷ <https://do.vlaanderen.be/vizier2030>

³⁸ <https://beslissingenvlaamseregering.vlaanderen.be/document-view/60D18D91364ED9000800024D>

³⁹ <https://www.oecd.org/cfe/territorial-approach-sdgs.htm>

Committee of the Regions (CoR). Door het inschakelen van **maatschappelijke partners, bedrijven en lokale besturen** kunnen we als overheid versnellen en meer impact creëren m.b.t. gemeenschappelijke DO-ambities. Vlaanderen wordt een betrouwbare partner ter uitvoering van SDG17 (partnerschappen).

6.11.4. Beleidsimplicaties bij schrapping of vermindering uitgaven

Er zijn verschillende argumenten voor schrapping of vermindering van deze uitgaven:

- De **budgetten** voor artikel 1SE016 ondersteuning van een Vlaams beleid duurzame ontwikkeling en de structurele onderbouwing van **duurzaam bouwen en wonen in Vlaanderen (150Keuro)** komen in aanmerking om te schrappen. De verantwoordelijkheid om de steunpunten te financieren ligt nu bij het departement Omgeving.
- Door het ganse budget inclusief de internationale opvolging te schrappen, kan er een **aanzienlijke besparing gemaakt worden m.b.t. personeelsinzet.**

Er zijn verschillende argumenten tegen schrapping of vermindering van deze uitgaven:

- Het budget voor duurzame ontwikkeling is stelselmatig afgeslankt doorheen de jaren. Een **minimaal beleid duurzame ontwikkeling voeren vraagt om de huidige middelen te behouden** waardoor de engagementen inzake DO en de verwachtingen van de VN, OESO, EU, IMCDO, ... kunnen ingelost kunnen worden.
- Het **budget verminderen is een verkeerd signaal tijdens deze 'decade of action'**. Er is een ambitieuze mondiale inspanning nodig om de Agenda 2030 te implementeren, en post-corona de weg in te zetten naar transformatief herstel. "Build Back Better" krijgt internationaal tractie.
- Het **verzwakt onze positie bij de onderhandelingen in multilaterale fora**. Met een beperkt budget kunnen we geen sterk eigen DO-beleid en werking uitbouwen dat coherent is met de boodschappen die Vlaanderen op die fora steeds heeft beklemtoond (VN, EU) nl. cruciale rol van het subnationale niveau bij het mee uitvoeren van Agenda 2030 en onze ijver voor een sterk Europees beleid voor DO.
- Het **beperken van de eigen ambities zal de impact en uitstraling die Vlaanderen heeft op het nationaal en internationaal beleid verkleinen**. Zo zal Vlaanderen niet sterk uit de verf komen bij de voorstelling van de VNR op het HLPF van de VN: alle aandacht zal gaan naar de federale overheid en andere gewesten waar een nieuwe dynamiek t.a.v. DO opvallend aanwezig is.
- Vlaanderen zal de benchmarking als **voorbeeldregio** voor de vertaling van de SDGs naar ons beleidsniveau verliezen.

6.11.5 Onze voorstellen

Budgetten voor artikel 1SE016 ondersteuning van een Vlaams beleid duurzame ontwikkeling en de structurele onderbouwing van **duurzaam bouwen en wonen in Vlaanderen (150 Keuro)** wordt voorgesteld als besparing. Dit artikel werd in het verleden gebruikt voor de **ondersteuning van provinciale steunpunten duurzaam bouwen en wonen**. Aangezien de bevoegdheden voor duurzaam bouwen en wonen verschuiven naar departement Omgeving, zal deze taak niet langer worden opgenomen door DKBUZA.

6.12. Verankering van de internationale ontwikkelingsagenda in Vlaanderen ofwel de Noordwerking 512.000 EUR

6.12.1. Beleidskader

Het [kaderdecreet ontwikkelingssamenwerking](#)⁴⁰ stelt dat de Vlaamse Regering initiatieven binnen de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest ondersteunt die bijdragen tot een internationaal rechtvaardige en duurzame mondiale samenleving. Conform de beleidsnota worden gericht een aantal organisaties ondersteund die in Vlaanderen verschillende doelgroepen helpen om bij te dragen tot een duurzame en internationaal rechtvaardige maatschappij. Concreet gaat het om **Wereldmediahuis, IPS, het vierde pijlersteunpunt, VVSG en Youca**, die al verscheidene jaren structureel worden gefinancierd.

6.12.2. Beschikbare bronnen en

6.12.3. Analyse van effectiviteit

In 2019 werd geanalyseerd in hoeverre elk van deze organisaties bijdragen aan de realisatie van deze doelstelling enerzijds en anderzijds aandacht hebben voor de 3 kernwaarden van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking (mensenrechten, goed bestuur en gender). Deze analyse suggereerde een mogelijke uitfasering van de ondersteuning aan Youca, aangezien deze minder in het rijtje van koepelorganisaties met een groot doelgroepenbereik past.

Zowel bij de vorige regeerperiode (10%) als bij het begin van deze regeerperiode (4%) werden besparingen voor de portefeuille ontwikkelingssamenwerking gekanaliseerd op deze doelstelling. Op deze manier ondervond de internationale samenwerking een minimum aan besparingsimpact. Als gevolg vond de jaarlijkse oproep van ongeveer 1 miljoen euro slechts om de twee jaar plaats, en werd deze bij aanvang van deze legislatuur geschrapt. Zoals aangegeven in de beleidsnota werd besloten om gericht werkings-subsidies te verlenen.

6.12.4. Beleidsimplicaties schrapping of vermindering uitgaven

Het schrappen van het budget voor de Verankering van de internationale ontwikkelingsagenda in Vlaanderen zou betekenen dat er **geen gevolg meer gegeven wordt aan deze beleidsdoelstelling uit het kaderdecreet**. Dit gaat echter in tegen het veranderde paradigma omtrent internationale ontwikkelingssamenwerking dat stelt dat

---

⁴⁰ <https://codex.vlaanderen.be/portals/codex/documenten/1016071.html>

het onvoldoende is om enkel te focussen op interventies in landen in ontwikkeling. Acties in Vlaanderen hebben immers een impact tot ver buiten onze eigen grenzen.

Met een beperkte financiële bijdrage aan gericht uitgekozen koepelorganisaties bereikt Vlaanderen momenteel op een efficiënte manier enkele specifieke doelgroepen die fundamenteel zijn om de omslag te maken naar een internationaal rechtvaardige en duurzame mondiale samenleving. Zonder financiering voor deze doelstelling, zal de structurele samenwerking met Wereldmediahuis, IPS, VVSG en Vierde Pijlersteunpunt stopgezet worden. Deze organisaties zouden op zoek moeten naar alternatieve vormen van financiering, met het risico dat zij hun ondersteunende positie niet meer kunnen vervullen. Zowel steden en gemeenten, als burgerinitiatieven zouden bijgevolg zelfstandig de link naar de internationale ontwikkelingsagenda moeten maken. Door het wegvallen van deze ondersteuning zouden o.a. steden en gemeenten die recent een veranderingstraject startten om de internationale ontwikkelingsagenda te verankeren, kunnen afhaken wegens onvoldoende consolidatie. Stopzetting zou dus ook leiden tot een kleinere impact van eerder toegekende subsidies die inzetten op sensibilisering, het opzetten van werkinstrumenten, piloottrajecten en het delen van goede praktijken. Om tot initiatieven te komen die mondiale uitdagingen willen aanpakken, is bovendien een geïnformeerd publiek fundamenteel. Wereldmediahuis en IPS nemen hiervoor in Vlaanderen een unieke positie in.

Onafhankelijk van de Vlaamse Brede Heroverweging dringen zich echter keuzes op omtrent de verdere financiering van bovenvermelde spelers. Het beschikbare budget van 512.000 euro is onvoldoende om de lopende werkingssubsidies op eenzelfde wijze te verlengen. **Een potentiële efficiëntiewinst zou zijn om een partnerschap op te zetten ter implementatie van de duurzame ontwikkelingsagenda in Vlaanderen, mét een expliciete link naar de mondiale dimensie.** Op deze manier kan er aan twee beleidsdoelstellingen tegelijkertijd vorm gegeven worden. Door het budget van beiden te poolen kan bovendien versnippering tegengegaan worden. We kijken hiervoor in eerste instantie naar VVSG, waarbij bijvoorbeeld de subsidies voor partnerschappen in het kader van de Vlaamse Strategie Duurzame Ontwikkeling de vertaling van de langetermijnvisie naar de steden en gemeenten zou kunnen financieren, terwijl het OS-budget garandeert dat de internationale dimensie meegenomen wordt in het geïdentificeerde partnerschap. **Maar ook een partnerschap met CIFAL, the Shift of andere sleutelorganisaties zou bekeken kunnen worden.**

6.12.5. Onze voorstellen

Aangezien bij vorige besparingsrondes proportioneel een groot deel op de noordwerking is afgewend, wordt **voorgesteld om niet verder te besparen.**

6.13. Culturele diplomatie 500.000 EUR

6.13.1. Beleidskader

Onder SD7 (Een sterke en coherente profilering van Vlaanderen in het buitenland), OD 7.1. (Sterkere zichtbaarheid en slagkracht van Vlaanderen op internationaal vlak) schrijft de minister-president in zijn beleidsnota: *“Ik vraag mijn diensten bevoegd voor buitenlands beleid en cultuur om mij in nauwe samenwerking culturele initiatieven voor te stellen die Vlaanderen op de interessantste plaatsen in het buitenland voor het voetlicht brengen als **State of the Art**. Dit doen we aan de hand van onze culturele toppers (Meesters) uit heden en verleden.”*

Onder SD2 (Een doorgedreven internationalisering van de Vlaamse economie), O.D 2.2 (Vlaanderen wereldwijd beter positioneren als sterke en innovatieve economie) en 2.2.1.3 (Internationale communicatie Vlaanderen ‘State of the Art’) schrijft de minister-president in zijn beleidsnota:

“De profilering van Vlaanderen als een innovatieve topregio op technisch/technologisch vlak gaat ook hand in hand met de internationale promotie van Vlaanderen als een topregio inzake cultuur, design, mode, architectuur, literatuur, sport, zorg en toerisme.”

Onder SD3 (Vlaanderen heeft sterke partners, zowel dicht bij huis als ver weg), OD 3.1 (Vlaanderen heeft sterke banden met zijn buurlanden) schrijft de minister-president in de beleidsnota:

“Nederland is traditioneel de belangrijkste partner van Vlaanderen. Tijdens deze regeerperiode wens ik specifiek in te zetten op het verder versterken van onze culturele en taalkundige band. (...) Ook de culturele banden met Frans-Vlaanderen wil ik verder aanhalen.”

Die initiatieven worden door de minister-president voor een bescheiden bedrag betaald via facultatieve subsidies. De subsidies zijn niet-gereguleerd.

6.13.2. Beschikbare bronnen

Geen benchmarks of evaluaties beschikbaar.

6.13.3. Analyse van effectiviteit

Met veelal kleine projecten wordt **grote visibiliteit** gecreëerd voor de Vlaamse regering en overheid in het buitenland, veelal via actieve bemiddeling van de Vlaamse diplomatie die zich (onder andere) via dat instrument op de kaart zet in steden als Londen, Parijs, New York, Berlijn, Rome en vele andere. Zo was financiële steun aan de tentoonstelling van de - in het buitenland nog onbekende - kunst van Léon Spilliaert goed voor 17.161 bezoekers in de Royal Academy in Londen en een bereik van 37 miljoen personen dankzij een gerichte marketing- en perscampagne in Londen (naam van de Vlaamse kunstenaar + 'Flanders, State of the Art' op de socialmediakanalen, in de pers, op elke straathoek en in elk metrostation van Londen, cfr. Rapport Royal Academy). Een ander voorbeeld is de ondersteuning van 25.000 USD aan de expo *The Charterhouse of Bruges* van The Frick Collection in New York, goed voor een succesvolle perscampagne in de VS en een catalogus met bijhorende seminarie over 'America and the Art of Flanders', of de campagne - ook in het straatbeeld - van het Vlaams theaterseizoen in Madrid 2017-2018. Het creëert bovendien opportuniteiten tot netwerking en dialoog, die essentieel zijn in een diplomatieke context.

6.13.4. Beleidsimplicaties schrapping of vermindering uitgaven

Bij schrapping van deze activiteit wordt het departement Cultuur, Jeugd en Media de enige speler op het vlak van het internationaal cultuurbeleid. Dat draagt bij tot grotere duidelijkheid en eenvoud. Het verkleint de kans op parallelle subsidiëring en vermijdt subsidie-shopping en/of onsamenhangende beleidsvoering.

De kans dat DCJM de doelstellingen inzake culturele diplomatie zou overnemen wordt echter onbestaande geacht. Essentieel is immers dat culturele diplomatie andere doelstellingen beoogd dan internationaal cultuurbeleid. Beiden zijn complementair aan elkaar. Zo focust het internationaal cultuurbeleid van DCJM op het begeleiden van de Vlaamse cultuursector tot in het buitenland (de buurlanden), in tegenstelling tot de culturele diplomatie van DKBUZA die ten dienste staat van de Vlaamse diplomatie. Deze viseert ook andere landen en regio's (Noordse landen, Verenigde Staten, Zuid-Afrika, sterke deelstaten...), werkt samen met andere partners (state-of-the-art presentatieplekken en gevestigde disciplines) en creëert gelegenheden met een gouden randje die nodig zijn om politieke hoogwaardigheidsbekleders te kunnen ontmoeten.

Onder voormalig minister van cultuur Bert Anciaux werden de middelen voor culturele diplomatie (toen circa 200 miljoen Belgische Frank of 50.000 euro) overgeheveld van het begrotingsprogramma Buitenlands Beleid naar DCJM, waar ze werden ingezet voor de

financiering van de generieke cultuurdecreten. Vraag is ook of de cultuurbegroting - niet vrijgesteld van de VBH - bij een besparing op de kredieten voor culturele diplomatie zelf over de nodige middelen zou beschikken om de opdracht over te nemen.

Schrapping van deze enveloppe leidt met andere woorden met zekerheid tot de niet-uitvoerbaarheid van overeenkomstige doelen uit regeerakkoord en beleidsnota, en van een culturele diplomatie zoals door de minister-president toegelicht aan het Vlaams parlement (realisatie van internationale beleidsdoelen via culturele samenwerking, wat aanzienlijk verschilt van de doelen 'internationaal cultuurbeleid' van DCJM die de Vlaamse cultuursector tot in het buitenland willen brengen).

Het schrappen van deze enveloppe zou ook erg knippen in de mogelijkheden van de **Vlaamse Diplomatieke Vertegenwoordigingen** om Vlaanderen zichtbaar in de markt te zetten aan de hand van het beste wat het te bieden heeft. Het zou hen een kostbaar instrument uit handen nemen om een van hun basisopdrachten te vervullen.

6.13.5. Onze voorstellen

In een denkoefening zonder taboes kan volledige schrapping van deze enveloppe overwogen worden. En dat in lijn met eerdere afwegingen die verband houden met het al dan niet aanhouden van in-huis expertise. **Aanbevolen wordt deze schrapping niet, om redenen zoals hierboven uiteengezet.**

6.14. Vlaamse Bouwmeester 424.000 EUR

6.14.1. Beleidskader

Op 31 januari 2020 keurde de Vlaamse regering de [Visienota betreffende het bouwmeesterschap](#)⁴¹ goed, waarin de opdracht van het bouwmeesterschap wordt bekrachtigd en geactualiseerd.

6.14.2. Beschikbare bronnen

[Website Vlaamse Bouwmeester](#)⁴²

6.14.3. Analyse van effectiviteit

Receptieve werking:

Op jaarbasis (raming 2021) wordt aan dit instrumentarium **70 keuro** besteed. Niet alleen kan de Bouwmeester als **adviseur van de VR** door elk van haar leden worden aangesproken met adviesvragen rond ruimtelijke aangelegenheden: het Team Vlaams Bouwmeester is daarnaast hét **toegankelijke aanspreekpunt voor alle publieke en semipublieke instanties** die worden geconfronteerd met een ruimtelijke opgave en hierbij deskundige ondersteuning wensen. Het team geeft advies op maat, en heeft in de voorbije decennia ook instrumenten ontwikkeld om de ondersteuning aan publieke opdrachtgevers te stroomlijnen en efficiënter te laten verlopen: de Open Oproep, de oproep aan geïnteresseerden en de Bouwmeester Scan. Het [Bouwmeesterrapport 2016-2019](#)⁴³ rapporteert over de projecten waarvoor in deze periode een ontwerper werd gevonden via de Open Oproep (63) en de oproep aan geïnteresseerden (27), en hoeveel en welke lokale besturen een Bouwmeester Scan lieten uitvoeren (23).

Bemiddelende werking:

Op jaarbasis (raming 2021) wordt aan dit instrumentarium **210 keuro** besteed. In zijn bemiddelende rol is de Bouwmeester de **ambassadeur van kwaliteitsvolle architectuur** en ruimtelijk ontwerp in Vlaanderen, biedt hij een forum voor **kennisuitwisseling en discussie** en heeft hij vanuit zijn specifieke expertise een stem in het maatschappelijk debat. Het Team Vlaams Bouwmeester informeert ook een zo breed mogelijk publiek over de eigen werking. De organisatie van tentoonstellingen, de uitgave van publicaties, de website, de organisatie van de Prijs Wivina Demeester voor excellent bouwheerschap, de

---

⁴¹ https://vlaamsbouwmeester.be/sites/default/files/uploads/Visienota_Vlaams_Bouwmeesterschap.pdf

⁴² <https://vlaamsbouwmeester.be/>

⁴³ https://vlaamsbouwmeester.be/sites/default/files/uploads/22_Feiten%20%26%20cijfers.pdf

bouwmeester expertengroep, de samenwerking met buitenlandse zusterorganisaties, de samenwerking met vaktijdschriften als A+ en Ruimte zijn in dit verband belangrijk, net als het Atelier Bouwmeester (waarover verder meer).

Proactieve werking:

Op jaarbasis (raming 2021) wordt aan dit instrumentarium **110 keuro** besteed. De Bouwmeester kan vanuit de eigen specifieke achtergrond en het eigen netwerk, en inspeland op maatschappelijke evoluties of gebeurtenissen, **bepaalde kwesties m.b.t. architectuur en ruimtegebruik detecteren en agenderen voor het beleid**. Rond deze kwesties kan hij zelf initiatieven nemen, of in partnerschappen initiatieven van derden ondersteunen. Hiervoor worden instrumenten als Labo Ruimte, thematische oproepen en de Meesterproef ingezet, en onderzoeksopdrachten besteld. De thema's die aan bod komen in de **ambitienota** van de huidige Vlaamse Bouwmeester zijn onder meer toekomstbestendig wonen (sociaal wonen, betaalbaar wonen, zorgwonen), publieke ruimte op schaal van de wijk (meervoudig gebruik van ruimte; gradaties van publiek, collectief en privaat ruimtegebruik), toekomstbestendig ontwerpen en bouwen, en duurzame mobiliteit.

6.14.4. Beleidsimplicaties schrapping of vermindering uitgaven

Indien het werkingsbudget van de Vlaamse Bouwmeester verminderd wordt, zal onvermijdelijk de werking moeten worden ingeperkt, wat in tegenstelling is met de wens van de Vlaamse overheid om ruimtelijke en architecturale kwaliteit te realiseren in Vlaanderen, die door de huidige Vlaamse regering werd bekrachtigd in de visienota betreffende het bouwmeesterschap.

6.14.5. Onze voorstellen

Doorheen de jaren is **het budget van het bouwmeesterschap systematisch gekrompen**. In 2012 bedroeg het werkingsbudget van het bouwmeesterschap (waartoe de kunstcel behoorde) 639.000 EUR. Dit werd door algemene besparingen tot 2016 gereduceerd tot 616.000 EUR. In 2016 werd de kunstcel (1 personeelslid) overgedragen naar het departement cultuur samen met een budget van 190.000€, waardoor het jaarlijks werkingskrediet sindsdien 426.000 EUR bedraagt.

Zoals hierboven vermeld engageerde de huidige Vlaamse regering zich tot het verbeteren van de architectuurkwaliteit in Vlaanderen door het aanstellen van een Vlaams bouwmeester waaraan een team en een werkingsbudget ter beschikking wordt gesteld. **De werking van dit team kan niet meer naar behoren functioneren om deze opdracht uit**

te voeren onder bepaalde grenzen wat betreft de werkingsmiddelen, waardoor bijkomende besparingen niet mogelijk worden geacht om de werking te garanderen.

6.15. Internationale maritieme beurzen 407.500 EUR

6.15.1. Beleidskader

Het gaat om facultatieve subsidies die uitvoering geven aan OD 7.1 van de beleidsnota: “Vlaanderen als maritieme natie”. Begunstigden zijn **APEC (Haven van Antwerpen)** en **C-MAT (Universiteit Antwerpen)**. Sinds het begin van deze eeuw is de Vlaamse overheid de belangrijkste financier van deze programma’s.

6.15.2. Beschikbare bronnen

- [Website CMAT](#)⁴⁴
- [Website APEC](#)⁴⁵

6.15.3. Analyse van effectiviteit

De maritieme beurzen worden traditioneel **bijzonder positief onthaald** door de ambassadeurs van de landen waar de gegadigden vandaan komen. De Vlaamse maritieme expertise wordt zo internationaal gevaloriseerd. Een **interne evaluatie die in 2015** uitgevoerd werd over de APEC-beurzen bevestigt deze inschatting en toont duidelijk de waarde van deze beurzen als instrument van buitenlands beleid.

6.15.4. Beleidsimplicaties schrapping of vermindering uitgaven

Argumenten voor schrapping of vermindering uitgaven:

- Deze spelers worden ook via **MOW** gefinancierd. Volledige betoelaging vanuit één ISE zou coherenter zijn.
- Aangezien met deze financiering enkel de beurzen aan havenprofessionals (APEC) en studenten (C-MAT) verleend worden, komt de **levensvatbaarheid van de organisaties niet in gevaar bij stopzetting**. Werkingsmiddelen worden immers niet gefinancierd.

Argumenten tegen schrapping of vermindering uitgaven:

- DKBUZA argumenteert deze subsidie op basis van de **internationale diplomatieke meerwaarde** die deze expertisecentra opleveren. Dit is een fundamenteel ander

---

⁴⁴ <https://www.uantwerpen.be/en/centres/c-mat/studying-at-c-mat/about-c-mat/>

⁴⁵ <https://www.portofantwerp.com/nl/apec-antwerpflanders-port-training-center-0>

argument in vergelijking met de vaktechnische benadering die door MOW gehanteerd wordt. De reeds vermelde interne evaluatie die in 2015 uitgevoerd, bevestigt dit argument.

- Stopzetting van beide internationale beurzenprogramma's zou wat in tegenspraak zijn met de beslissing van de Vlaamse regering (2020) om toe te treden tot de **Mekong River Commission** (MRC), precies om de maritieme know how van Vlaanderen internationaal te valoriseren.
- In de beleidsnota wordt onder OD 7.1 verwezen naar '**Vlaanderen als maritieme natie**'. Deze subsidies geven uitvoering aan die passage van de beleidsnota.

6.15.5. Onze voorstellen

De administratie **adviseert geen stopzetting van deze beurzen**. Wanneer dit wel zou gebeuren, kan 407.500 EUR bespaard worden.

6.16. Arts Flanders Japan 350.000 EUR

6.16.1. Beleidskader

[Arts Flanders Japan](#)⁴⁶ (en rechtsvoorgangers) bestaat sinds 1975, en wordt sinds de jaren tachtig van vorige eeuw door de Vlaamse regering structureel betoelaagd. Taakstelling en opdrachten waren doorheen de tijd aan verandering onderhevig, en werden vastgelegd in opeenvolgende beheersovereenkomsten. De lopende meerjarenovereenkomst tussen de Vlaamse Regering en AFJ dateert van 14 oktober 2016 en loopt ten einde op 31 december 2021.

Onder 'SD3. Vlaanderen heeft sterke partners, zowel dicht bij huis als ver weg' en 'OD 3.4 Wereldwijde strategische partnerschappen' schrijft de minister-president in zijn beleidsnota Buitenlands Beleid 2019-2024: *"Om in deze geglobaliseerde wereld haar geostrategische en economische belangen te behartigen, zal mijn regering met de nodige kritische zin en in functie van de zich aandienende opportuniteiten partnerschappen aangaan. We kijken daarvoor naar de EU- nabuurschapsgordel (zowel het Oosten als de MENA-regio), Azië en Mercosur"*.

6.16.2. Beschikbare bronnen

Na een interne beleidsevaluatie van de beheersovereenkomst 2011-2015 werd AFJ's missie herschreven en de werkingsmiddelen afgebouwd. Vóór 2016 ontving AFJ nog 550.000 euro per jaar om activiteiten op te zetten in een fysieke presentatieruimte in Osaka. Na 2016 kreeg de directeur de opdracht om vanuit Tokio contacten te leggen tussen de Vlaamse en Japanse cultuursector. Het Flanders Center in Osaka ging op de schop en de werkingsmiddelen werden afgebouwd naar 500.000 euro in 2017, 450.000 euro in 2018, 400.000 euro in 2019 en 350.000 euro in 2020 en 2021. In plaats van activiteiten te organiseren, kreeg de directeur de opdracht om bruggen te bouwen tussen de Vlaamse en de Japanse cultuursector.

Deze nieuwe opdracht werd uitgevoerd, zo werd vastgesteld in een nieuwe interne beleidsevaluatie van de periode 2016 - 2020. Voor zowel deze **beleidsevaluatie** als de beleidsevaluatie van de beheersovereenkomst 2011-2015, werden externe belanghebbenden bevroegd.

---

⁴⁶ <http://www.flanders.jp/en/about-us>

6.16.3. Analyse van effectiviteit

Beide hogergenoemde interne beleidsevaluaties hebben het voortbestaan van AFJ aanbevolen, weze het met elementen van bijsturing.

Via deze uitgaven wordt voorzien in een vorm van vertegenwoordiging én culturele aanwezigheid van Vlaanderen in Japan. **Het is de enige satelliet van DKBUZA in heel Azië.**

6.16.4. Beleidsimplicaties schrapping of vermindering uitgaven

Arts Flanders Japan kan bogen op een uitgebreid netwerk in het gesloten Japanse weefsel. Hetzelfde opbouwen zal jaren duren. In de raad van bestuur zetelen directeurs van Nippon Shokubai, Daikin Industries en Kaneka, Japanse bedrijven die de voorbije jaren meer dan 350 miljoen euro investeerden in Vlaanderen en meermaals werden gelauwerd met de Foreign Investment Trophy van FIT. De attaché van Toerisme Vlaanderen is dit jaar op pensioen gegaan en wordt tot nader order niet vervangen.

Beëindiging van deze beheersovereenkomst leidt tot een mindere uitvoering van 'SD3. Vlaanderen heeft sterke partners, zowel dicht bij huis als ver weg, 'OD 3.4 Wereldwijde strategische partnerschappen', uit de **Beleidsnota Buitenlands Beleid 2019-2024.**

Enig voordeel van de stopzetting van de beheersovereenkomst met AFJ is de budgettaire besparing die het oplevert. In zijn brief van 19 oktober 2020 aan de raad van bestuur van Arts Flanders Japan stelt de minister-president evenwel dat hij geen besparing wenst maar een alternatief, in samenspraak met de raad van bestuur van AFJ te bepalen.

6.16.5. Onze voorstellen

De **beëindiging van de beheersovereenkomst** tussen Arts Flanders Japan (AFJ) en de Vlaamse Regering zou kunnen worden overwogen, maar dit wordt niet geadviseerd door de administratie.

6.17. Vlamingen in de wereld 264.000 EUR

6.16.1. Beleidskader

Vlamingen in de wereld⁴⁷ is een organisatie die de banden met en tussen *(en diensten aan)* de Vlaamse diaspora in het buitenland verzorgt. VIW wordt daarvoor sinds mensenheugenis door de Vlaamse regering structureel betoelaagd.

Vele regeringen hebben daar eigen ministers of agentschappen voor. In Vlaanderen werd die opdracht extern geplaatst, en toevertrouwd aan een Stichting van Openbaar Nut.

6.17.2. Beschikbare bronnen

In het verleden werden – ter begeleiding van die werkingssubsidie – beheersovereenkomsten opgemaakt. Van de uitvoering van dergelijke beheersovereenkomsten werden occasioneel ook interne evaluaties gemaakt. Recente evaluaties zijn niet beschikbaar.

6.17.3. Analyse van effectiviteit

VIW adviseert uitgeweken Vlamingen of kandidaat Vlaamse emigranten in verband met wonen, werken, studeren, ... in het buitenland, en over daarmee samenhangende vragen over met fiscaliteit, sociale zekerheid, pensioenen, etc. In 2019 (het laatste volledige pre-Corona-jaar) opende VIW 522 dergelijke dienstverleningsdossiers.

VIW zorgt ook voor de binding tussen de Vlaamse uitwijkelingen enerzijds, en tussen Vlaanderen en zijn diaspora anderzijds. Het heeft 85 officiële vertegenwoordigingen in 50 landen, en is verknoopt met 125 Vlaamse- of Belgische expatclubs in de wereld (2021). Met haar Nieuwsbrief bedient VIW ca. 15.000 bevestigde ontvangers per maand. De VIW-website kent in 2021 maandelijks gemiddeld 18.400 gebruikers – goed voor 26.317 paginaweergaven.

De eigen diaspora wordt door de meeste regeringen of ministeries van Buitenlandse Zaken erkend als een voornamelijk “belanghebbende” van het beleid. *(De Vlaamse regering beijvert zich overigens om voor deze groep belanghebbenden “stemrecht” te voorzien bij de eerstvolgende verkiezing van het Vlaams Parlement.)*

---

⁴⁷ <https://www.viw.be/nl>

6.17.4. Beleidsimplicaties schrapping of vermindering uitgaven

De werkingssubsidie betreft **uitsluitend loon- en werkingskosten**. Een schrapping van deze subsidie bedreigt de organisatie in haar voortbestaan. Een beknipting op de omvang van de subsidie zou de leefbaarheid van de organisatie erg onder druk zetten.

Om die reden werd VIW bij aanvang van de legislatuur vrijgesteld van de opgelegde lineaire besparing op alle subsidies

6.17.5. Onze voorstellen

In een heroverweging zonder taboes kan ook het voortbestaan van deze subsidie in vraag worden gesteld. **Een schrapping van of korting op deze subsidie wordt evenwel niet aanbevolen.**

6.18. Projectsubsidies aan beleidsdomein overschrijdende projecten en evenementen die de uitstraling van Vlaanderen bevorderen 292.000 EUR

6.18.1. Beleidskader

Het ondersteunen van beleidsdomein overschrijdende projecten en evenementen die de uitstraling van Vlaanderen bevorderen is een **prioritaire opdracht** binnen de DKBUZA-bevoegdheid 'communicatie- en imago beleid'.

6.18.2. Beschikbare bronnen en

6.18.3. Analyse van effectiviteit

Deze subsidielijns werd opgestart in 2006 onder toenmalig minister-president Leterme. Subsidies worden beoordeeld en toegekend op basis van een reeks criteria die in een **subsidie reglement** zijn verzameld. Het subsidie reglement dwingt de subsidianten om het beleidsdomein overschrijdend karakter en de uitstraling voor Vlaanderen in de uitwerking van hun project te integreren.

Binnen deze subsidielijns worden projecten/evenementen vrij ad hoc ondersteund op basis van opportuniteiten die zich aandienen en die in hoofdzaak via het politieke niveau worden aangekaart. Administratieve opvolging ervan gebeurt sinds de opstart ervan binnen de 'sector' communicatie/imago/merkbeleid (van DAR, DKB, nu DKBUZA).

Subsidies worden toegekend op basis van de aanvraag (er wordt daartoe een specifiek aanvraagformulier gehanteerd) van de begunstigde waarin die het beleidsdomein overschrijdend karakter van zijn project en de uitstraling ervan voor Vlaanderen moet omschrijven en motiveren. In het projectverslag achteraf moet de begunstigde bewijzen dat de vooropgestelde uitstraling gerealiseerd werd, waarna het subsidiesaldo kan worden uitbetaald.

Als we de bestedingen sinds 2015 bekijken, valt het op dat het bij de jaarlijkse begrotingsopmaak voorziene budget (tot 2019 was dat 650 keuro) praktisch steeds verruimd moest worden om alle geplande projecten/evenementen te ondersteunen.

Bij het begin van deze legislatuur werd er aanzienlijk bespaard op deze allocatie (55%: van 650 keuro naar 292 keuro), maar dat had weinig gevolgen in de praktijk. **Ook in 2021 dient zich hetzelfde aan: er is 292 keuro beschikbaar maar er is op 30 mei 2021 al 557 keuro aan projectsubsidies toegekend.**

6.18.4. Beleidsimplicaties schrapping of vermindering uitgaven

Verder besparen op deze allocatie heeft weinig zin. Men schrapt dan deze subsidielijn beter gewoon meteen helemaal. Maar dat is weinig realistisch. Er zullen zich jaarlijks 'beleidsdomein overschrijdende projecten en evenementen die de uitstraling van Vlaanderen bevorderen' blijven aandienen waarvoor de minister-president ondersteuning wil voorzien (leert ons de ervaring met intussen al 5 minister-presidenten sinds de start van deze subsidielijn). Ons onderzoek en advies m.h.o.o. de toekenning van subsidies gebeurt dan toch **nog altijd best op basis van een subsidiereglement** (zoals deze subsidielijn er één heeft dat zijn waarde blijft bewijzen) met criteria die een objectieve beoordeling mogelijk maken en die ook bij controle instanties (inspectie van financiën) bekend zijn en naar waarde worden geschat.

6.18.5. Onze voorstellen

De administratie **adviseert geen stopzetting van deze subsidielijn.** Wanneer dit wel zou gebeuren, kan 292.000 EUR bespaard worden. Gezien de politieke aard van de subsidies, is een politieke afweging nodig.

7 BESPARINGSVOORSTELLEN

In totaal werden **18 (groepen van) maatregelen** doorgelicht. Voor elke (groep van) maatregelen wordt een overzicht gegeven van het beleidskader, de beschikbare bronnen, een analyse van effectiviteit van de uitgaven en de resultaten die we halen met deze middelen, de beleidsimplicaties voor een vermindering of schrapping van de uitgaven met de voor- en nadelen, en tot slot onze eigen voorstellen voor een mogelijke vermindering of schrapping van de uitgaven.

Doorgelichte maatregelen	Budget
1. Heroriëntatie OS-middelen zuidelijk Afrika	5 mio EUR
2. Begrotingsfonds ontwikkelingssamenwerking + DAB FIF	3,727 mio EUR
3. Communicatiemiddelen	3,727 mio EUR
4. Internationaal beurzenprogramma	2 mio EUR
5. Kazerne Dossin	1,578 mio EUR
6. Humanitaire actie	1,479 mio EUR
7. Vleva	1,04 mio EUR
8. Rampenfonds	914 k EUR
9. Trust funds UNESCO / ILO	900 k EUR
10. Vzw Vlaanderen – Europa	764 k EUR
11. Duurzame ontwikkeling	673 k EUR
12. Verankering internationale ontwikkelingsagenda in Vlaanderen	512 k EUR
13. Culturele diplomatie	500 k EUR
14. Vlaamse Bouwmeester	424 k EUR
15. Internationale maritieme beurzen	407 k EUR
16. Arts Flanders Japan	350 k EUR
17. Projectsubsidies uitstraling Vlaanderen	292 k EUR
18. Vlamingen in de wereld	264 k EUR
TOTAAL	24,55 mio EUR

Als we de **5 – 15% besparing** toepassen op de totaliteit van de beleidskredieten van DKBUZA (41,6 mio euro), bekomen we volgende besparingen:

- 5% besparing: 2,08 miljoen EUR
- 10% besparing: 4,16 miljoen EUR
- 15% besparing: 6,24 miljoen EUR

Als we de **5 – 15% besparing** toepassen op de scope van deze oefening van DKBUZA (24,55 mio euro), bekomen we volgende besparingen:

- 5% besparing: 1,23 miljoen EUR
- 10% besparing: 2,45 miljoen EUR
- 15% besparing: 3,68 miljoen EUR

DKBUZA wil zich solidair opstellen in deze oefening. Daarom stelt DKBUZA een recurrente besparing voor van 437.000 EUR:

- Budget Duurzaam Wonen en Bouwen: 150.000 EUR recurrent (als onderdeel van het budget duurzame ontwikkeling)
- Budget Gedragsinzichten: 40.000 EUR recurrent (als onderdeel van het budget communicatie)
- Fonds ontwikkelingsamenwerking: 247.000 EUR recurrent (als onderdeel van het budget fondsen ontwikkelingsamenwerking)

Indien de Vlaamse regering ervoor kiest om verder te besparen, dan legt DKBUZA diverse opties op tafel. Cruciaal daarbij is dat deze opties niet volgen uit een beoordeling dat deze beleidsuitgaven onvoldoende effectief zouden zijn. Het gaat daarentegen om uitgaven die expliciet kaderen binnen belangrijke beleidsdoelstellingen, hun effectiviteit hebben bewezen en waar een besparing belangrijke maatschappelijke en politieke gevolgen zal hebben. Het zijn daarenboven vaak uitgavenposten waar eerder al zwaar op bespaard werd, en dus een kritische ondergrens hebben bereikt. **De verdere keuze van besparingen betreft dus een loutere politieke afweging.**

Indien wordt gekozen voor dergelijke bijkomende **besparingen**, pleit DKBUZA voor **duidelijke keuzes in plaats van kleine of lineaire ingrepen**. Er is immers een kritische massa nodig om impact en dus **slagkracht** van het beleid te ressorteren. Er is eveneens een link te maken met relevante personeelsinzet. Het aanhouden van in-huis expertise is noodzakelijk om budgetten goed en effectief te besteden. Wanneer budgetten echter te klein worden, stelt zich ook de vraag naar **kostenefficiëntie** ten aanzien van die personeelsinzet. Ook in tijden van een uitgebreide **personeelsbesparing** is dit een aandachtspunt.

8 REGELGEVINGSINITIATIEVEN

Inventarisatie van vereenvoudigingsopportuniteiten binnen DKBUZA

Project “Vermindering regeldruk”

De Vlaamse Regering heeft zich in het Relanceplan geëngageerd om **de inhoudelijke regeldruk voor burgers en ondernemingen te verminderen**. Dit engagement zal op verschillende manieren worden verwezenlijkt: het schrappen of moderniseren van verouderde regelgeving, het wegsnoeien van regels die een remmende impact hebben op ondernemers en op burgers, het samenvoegen van voorgeschreven regels waar mogelijk en het vereenvoudigen van regelgeving waarin Vlaanderen verder is gegaan dan de verplichtingen vereist door de Europese richtlijnen respectievelijk verordeningen (“goldplating”).

Naast de vermindering van de inhoudelijke regeldruk, is het ook de bedoeling om de uitvoering en de toepassing van de regelgeving onder de loep te nemen. Het gaat dan om **administratieve vereenvoudiging** van onderliggende procedures en formulieren die momenteel door burgers en ondernemingen als een overbodige last worden ervaren alsook het detecteren van een te strikte of rigide toepassing van regelgeving in de praktijk.

Het project “vermindering regeldruk” zal uit **twee fases** bestaan, namelijk een **korte termijn** fase (april-juli 2021) en een **langere termijn** fase (september 2021 – juli 2022). De eerste fase dient tegen de zomer van 2021 een lijst aan vereenvoudigingsopportuniteiten op te leveren en een aantal versneld uitvoerbare projecten. De klemtoon van deze eerste fase ligt op het valoriseren van huidige ideeën en bestaande initiatieven binnen de verschillende beleidsdomeinen en het identificeren van quick-wins; opportuniteiten die op korte termijn concreet kunnen worden gemaakt. Daarnaast richt deze fase zich op het identificeren van eerste opportuniteiten voor de langere termijn, waarbij “out-of-the-box” denken wordt toegejuicht. In de tweede fase kunnen de quick-wins verder worden geïmplementeerd en worden de bijkomende opportuniteiten verder uitgewerkt.

Om dit project zo pragmatisch mogelijk aan te pakken en te steunen op reeds lopende trajecten en ideeën, vragen we vanuit DKBUZA aan alle entiteiten van de Vlaamse overheid om een overzicht te geven van:

- hetzij reeds lopende of geplande projecten die bijdragen aan de vermindering van de regeldruk in Vlaanderen;

- hetzij nieuwe **ideeën voor de vermindering van regeldruk** binnen het respectievelijke beleidsdomein, bijvoorbeeld naar aanleiding van de Vlaamse Brede Heroverweging.

De bedoeling van deze aanpak is de bestaande werkdruk indachtig te zijn en bestaande initiatieven te valoriseren.

Gebaseerd op de input van deze lijst zullen **interactieve sessies** worden georganiseerd. Tijdens deze sessies bekijken we in een eerste ronde naar hoe de opportuniteiten verder kunnen worden verfijnd en aangevuld en waar de grootste impact zich bevindt. In een tweede ronde sessies werken we richting een meer definitieve lijst en bekijken we waar zich de quick-wins situeren.

Hieronder kan u de input vinden voor DKBUZA.

Inhoudelijke informatie						Planning	
Titel	Beleidsveld	Inhoudelijke beschrijving*	Impact op doelgroep(en)* Meerdere mogelijk <i>Projecten met als doel vereenvoudiging voor (lokale) overheden niet oplijsten</i>	Thema(s)* Meerdere mogelijk	Verdere info	Huidige status*	High-level timing en planning*
Bestuursdecreet	Ondersteuning Vlaamse Regering	<p>Doelstelling is de interactie tussen burgers en overheid zo eenvoudig mogelijk organiseren voor de generieke thema's die in het bestuursdecreet van 7 december 2018 geregeld zijn.</p> <p>Wat openbaarheid van bestuur betreft, zal de bestaande verplichting voor overheidsinstanties om een register van de aanvragen bij te houden, vervangen worden door de verplichting om de ontvangst van de aanvraag te bevestigen aan de aanvrager.</p> <p>Dat biedt volgende voordelen voor de aanvragers:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aanvragers hebben rechtszekerheid over de datum van ontvangst van hun aanvraag, en dus van de startdatum van de bindende beslissings- en uitvoeringstermijnen, zonder dat ze inzage moeten vragen in het register - aanvragers hebben bevestiging dat de aanvraag bij de juiste instantie werd ingediend - (niet-onontbeerlijke) verwerking van persoonsgegevens bij de overheidsinstanties wordt vermeden <p>Wat Vlaamse openbare statistieken betreft, wordt ervoor gezorgd dat statistische enquêtes zoveel mogelijk kunnen vervangen worden door secundaire gegevensverzameling uit operationele databanken die reeds de noodzakelijke gegevens bevatten. Daartoe zal de Vlaamse Statistische Autoriteit toegang krijgen tot de databanken van andere overheden en de mogelijkheid om een statistische gegevensbank uit te bouwen.</p>	<p>Doelgroep</p> <ul style="list-style-type: none"> - wat openbaarheid van bestuur betreft: iedereen die om openbaarmaking van een bestuursdocument verzoekt (= in principe alle burgers/bedrijven/organisaties) - wat Vlaamse openbare statistieken betreft: alle potentiële respondenten van statistische enquêtes (= in principe alle burgers/bedrijven/organisaties) 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Betere informatie en ondersteuning ☒ Vereenvoudigen van het proces ☐ Data uitwisseling en delen van data; eGovernment ☒ Reduceren of vereenvoudigen van informatieverplichtingen ☐ Verwijderen, verminderen, bij elkaar voegen van wetgeving ☐ Reduceren inhoudelijke regeldruk ☐ Andere... (concretisering toevoegen) 	<p>Zie beslissingen VR van 12 maart 2021</p> <p>Zie Documenten Vlaams Parlement</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Gepland (Indien planning voorzien) ☒ Lopend ☐ In afwerking 	<p>Ontwerp van decreet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - definitief goedgekeurd door VR op 12 maart 2021: ingediend in Vlaams Parlement op 7 mei 2021 en goedgekeurd in commissie op 1 juni 2021
Vlaams Rampenfonds: Vereenvoudiging van de aanvraagprocedure	Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie Rampenschade	<p>De procedure waarbij ongunstige weersomstandigheden als ramp erkend worden, gebeurt momenteel op basis van het BVR van 30 oktober 2020 via 2 stappen, waarbij de schadelijder in een eerste stap zelf een aanvraag, met inbegrip van een eerste schaderaming, moet indienen. De som van de individuele aanmeldingen vormt de basis voor de globale schaderaming en vervolgens erkenning. We onderzoeken of de procedure tot erkenning niet kan vereenvoudigd en/of losgekoppeld kan worden van een individuele aanmelding.</p>	<p>De doelgroepen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Burgers o Land-, tuin-, en fruitteilers die onder de aangemelde categorieën vallen (95 % van onze klanten) 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Betere informatie en ondersteuning ☒ Vereenvoudigen van het proces ☐ Data uitwisseling en delen van data; eGovernment ☒ Reduceren of vereenvoudigen van informatieverplichtingen ☐ Verwijderen, verminderen, bij elkaar voegen van wetgeving ☐ Reduceren inhoudelijke regeldruk ☐ Andere... (concretisering toevoegen) 		Te onderzoeken	

Inhoudelijke informatie						Planning	
Titel	Beleidsveld	Inhoudelijke beschrijving*	Impact op doelgroep(en)* Meerdere mogelijk <i>Projecten met als doel vereenvoudiging voor (lokale) overheden niet oplist</i>	Thema(s)* Meerdere mogelijk	Verdere info	Huidige status*	High-level timing en planning*
Vlaams Rampenfonds: Digitalisering van de meldings- en aanvraagprocedure	Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie Rampenschade	<ul style="list-style-type: none"> Dit project kadert in het project "Vlaanderen digitaal". De regelgeving inzake rampenschade (decreet van 5 april 2019 en BVR van 30 oktober 2020) schrijft een aanmeldings- en aanvraagprocedure voor. Door de openstelling van een digitaal platform worden de administratieve lasten die daar voor de schadelijders aan verbonden zijn, tot een minimum beperkt Het digitaal platform is gelinkt aan de nodige informatie gedeeld door het Departement Landbouw en Visserij en geeft toegang tot de gegevens van het Rijksregister en de kruispuntbank Sociale Zekerheid. De papieren aanvraagformulieren blijven via de website van onze dienst beschikbaar voor de schadelijders die geen gebruik wensen of kunnen maken van het digitaal platform. 	Ieder, die schade heeft geleden naar aanleiding van een schadelijk weersverschijnsel in Vlaanderen, kan gebruik maken van deze digitale tool. Het vereenvoudigt voor deze doelgroepen de schademelding en het indienen van een aanvraag tot het bekomen van een tegemoetkoming: <ul style="list-style-type: none"> Bedrijven (zowel grote ondernemingen, kmo's als zelfstandigen) Burgers Organisaties Land-, tuin-, en fruittelers die onder de aangemelde categorieën vallen (95 % van onze klanten) 	☒ Betere informatie en ondersteuning ☒ Vereenvoudigen van het proces ☒ Data uitwisseling en delen van data; eGovernment ☒ Reduceren of vereenvoudigen van informatieverplichtingen ☐ Verwijderen, verminderen, bij elkaar voegen van wetgeving ☐ Reduceren inhoudelijke regeldruk ☐ Andere... (concretisering toevoegen)	https://overheid.vlaanderen.be/organisatie/schadevergoeding-rampenfonds-aanvragen	☐ Gepland (Indien planning voorzien) ☒ Lopend ☐ In afwerking	
Vlaams Rampenfonds: Informatie aan de doelgroep burgers en ondernemers via het burgerprofiel en het ondernemersloket	Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie Rampenschade	De schadelijders worden via hun burgerprofiel of het ondernemersloket automatisch geïnformeerd over erkenningen als ramp in uitvoering van de regelgeving inzake rampenschade (decreet van 5 april 2019 en BVR van 30 oktober 2020).	De doelgroepen zijn: <ul style="list-style-type: none"> Burgers Land-, tuin-, en fruittelers die onder de aangemelde categorieën vallen (95 % van onze klanten) 	☒ Betere informatie en ondersteuning ☒ Vereenvoudigen van het proces ☒ Data uitwisseling en delen van data; eGovernment ☒ Reduceren of vereenvoudigen van informatieverplichtingen ☐ Verwijderen, verminderen, bij elkaar voegen van wetgeving ☐ Reduceren inhoudelijke regeldruk ☐ Andere... (concretisering toevoegen)	Samenwerking met Digitaal Vlaanderen voor burgerprofiel en VLAIO voor het ondernemersloket	☐ Gepland (Indien planning voorzien) ☒ Lopend ☐ In afwerking	

9 BEVOEGDHEIDSVERDELING

De stuurgroep van de Vlaamse Brede Heroverweging vraagt aan te geven waar de bevoegdheidsverdeling kan worden geoptimaliseerd.

Hierbij een overzicht van bevoegdheidsverdeling tussen Vlaanderen en de federale overheid, ter verdere optimalisatie.

9.1. Herzien van een aantal samenwerkingsakkoorden inzake de internationale vertegenwoordiging en de internationale betrekkingen van de deelstaten

Probleemstelling:

Betreft: Samenwerkingsakkoorden

- Inzake het statuut van de vertegenwoordigers van de gemeenschappen en gewesten in de diplomatieke en consulaire posten (18 mei 1995) en inzake de gewestelijke economische en handelsattachés en de modaliteiten op het vlak van de handelspromotie (17 juni 1994) (voortaan geïntegreerd in één samenwerkingsakkoord)
- Inzake de vertegenwoordiging van België bij de internationale organisaties die betrekking hebben op gemengde bevoegdheden (30 juni 1994)
- Inzake de vertegenwoordiging van België in de instellingen van de Europese Unie (8 maart 1994)

1. INLEIDING EN VOORGAANDEN

Tijdens de regeerperiode 2009-2014 gaf de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid (ICBB) de opdracht aan ere-Ambassadeur Johan Swinnen om te onderhandelen over bovenstaande samenwerkingsakkoorden. In 2014 bezorgde Ambassadeur Swinnen zijn rapport met een gedetailleerde stand van zaken van de gevoerde besprekingen aan de ICBB.

Op 6 juli 2015 besliste de ICBB om 3 werkgroepen, onder voorzitterschap van de betrokken Directeurs-Generaal van de FOD Buitenlandse Zaken, op te richten die het werk op basis van het rapport Swinnen moesten verderzetten. De ICBB van 16 februari 2016 stelde vervolgens vast dat de werkgroepen geen vooruitgang meer konden boeken en besliste om dit dossier in te dienen bij het Overlegcomité.

In haar zittingen van 18 april, 6 juli en 28 september 2016 nam het Overlegcomité akte van de standpunten en stand van zaken in het dossier.

2. UITEENZETTING

2.1. Algemene uitgangspunten

- a) De sneuvelteksten die binnen de 3 ICBB-werkgroepen werden opgesteld, vormen het uitgangspunt voor verdere besprekingen.
- b) De onderhandelingen kunnen pas worden afgerond als er een akkoord bestaat over de 3 samenwerkingsakkoorden.
- c) De nieuwe samenwerkingsakkoorden treden zo snel mogelijk in werking.

2.2. Kaderakkoord internationale organisaties

- d) De lijst met internationale organisaties als bijlage bij het kaderakkoord wordt verder uitgebreid met organisaties die actief zijn op vlak van ontwikkelingssamenwerking, mensenrechten en controle op de uitvoer van strategische goederen.

2.3. Samenwerkingsakkoord inzake het statuut van de vertegenwoordigers van gemeenschappen en gewesten in de diplomatieke en consulaire posten

- e) De deelstaatvertegenwoordigers hebben, conform de nevenschikking tussen het federale niveau en de deelstaten, een statuut dat tegemoet komt aan de noden van de deelstaten. Dit betekent dat:
  - zij de titel van ministerraad, consulaire agent, vice-consul en consul kunnen dragen
  - zij op de diplomatieke lijsten worden voorgesteld op een wijze die protocollair recht doet aan de rol van de deelstaten
  - zij autonoom verbale nota's zenden naar de autoriteiten van de ontvangstaar
- f) Voor het geval dat de vertegenwoordigers van de deelstaten hun intrek nemen in een gebouw van de federale overheid wordt per zending de minimale bezettingsperiode vanwege de gemeenschappen en gewesten vastgelegd, berekend in onderling overleg (in de groep logistiek) en rekening houdend met de referentieperiode van de huur en een billijke vergoeding van de investerings- en opportuiniteitskost opgenomen door de FOD.

2.4. Samenwerkingsakkoord inzake de vertegenwoordiging van België in de instellingen van de Europese Unie

VROEGTIJDIGE BETROKKENHEID

- g) Alle bevoegde overheden dienen in een zo vroeg mogelijk stadium bij de besluitvorming te worden betrokken. Dit betekent dat
- de gemeenschappen en gewesten worden betrokken bij de voorbereiding van en vertegenwoordiging in Europese vergaderingen die betrekking hebben op het Europees Semester.
  - de Directie-Generaal Coördinatie en Europese Zaken voorafgaand aan elke Europese Raad een overleg organiseert.

DELEGATIE EUROPESE RAAD

- h) De deelstaten die dat wensen kunnen systematisch een vertegenwoordiger op ambtelijk of politiek niveau aanduiden in de delegatie van de Eerste Minister op vergaderingen van de Europese Raad.

RAADSCATEGORIEËN

- i) De indeling in raadscategorieën wordt aangepast aan de institutionele hervormingen in Europees en Belgisch verband,

ROL MINISTER-ASSESSOR

- j) De rol van de minister-assessor wordt aangepast, zodat een ministeriële vertegenwoordiging van België zoveel mogelijk wordt gegarandeerd. De rol die aan de minister-assessor wordt toe- bedeeld, is afhankelijk van de uitkomst van de indeling in raadscategorieën onder uitgangspunt i).
- k) Een minister assessor kan optreden als woordvoerder voor een volledige zitting van de Raad (formeel of informeel), mits een akkoord op voorhand van de zetelende minister. De minister- assessor neemt in dit geval de plaats in van de woordvoerder en vice-versa.

BELGISCHE DELEGATIE

- l) Los van de ministeriële vertegenwoordiging, wordt de Belgische delegatie van organen van de EU waar België als lidstaat is vertegenwoordigd soepel samengesteld, rekening houdende met de punten op de agenda, de afgesproken indeling in categorieën en de bevoegdheidsverdeling.

WOORDVOERDERSCHAP

m) Het Belgisch woordvoerderschap in alle werkgroepen van de Raad van de EU wordt op soepele basis vastgesteld, rekening houdende met de punten op de agenda, de afgesproken indeling in categorieën en de bevoegdheidsverdeling.

LANDBOUW

n) De Belgische vertegenwoordiger in het Speciaal Comité Landbouw kan de zetelende minister in de Raad Landbouw vervangen bij afwezigheid, ook voor dossiers die door Coreper I worden voorbereid.

Voorstel:

-Gezien het belang dat in de regeerakkoorden van verschillende Regeringen van dit land wordt gehecht aan de herziening van deze samenwerkingsakkoorden, is het belangrijk dat er een politiek akkoord bereikt wordt.

-Art. 81, §6, BWHI wordt aangepast conform het advies van de Raad van State (verbreding van de rechtsbasis).

9.2. Samenwerkingsakkoord inzake invoer, uitvoer en doorvoer van wapens, munitie en speciaal voor militair gebruik of voor ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie alsook van producten en technologieën voor dubbel gebruik

Probleemstelling:

Het samenwerkingsakkoord van 17 juli 2007 regelt de samenwerking tussen de federale staat en de gewesten en de vertegenwoordiging in de relevante internationale fora. Eerder werd de aanpassing van dit Samenwerkingsakkoord al vooropgesteld met het oog op het inschrijven van de vertegenwoordiging van de gewesten in de internationale fora waarbinnen nucleaire exportcontrole besproken wordt, in het bijzonder de Nuclear Suppliers Group. In het licht van de goedkeuring van het VN-Wapenhandelsverdrag, waarvoor ook de vertegenwoordiging van de gewesten voorzien moet worden, zette het Vlaamse Gewest de herziening van het Samenwerkingsakkoord op de agenda van de ICBB. Daarbij werd ook een meer algemene actualisatie van het Samenwerkingsakkoord vooropgesteld. Op 2 maart 2018 ging de ICBB akkoord met de herziening van het samenwerkingsakkoord en werd een werkgroep opgericht om de herziening te bespreken. De eerste vergadering van deze werkgroep vond plaats op 23 april 2018 onder het voorzitterschap van de FOD Buitenlandse Zaken. Tijdens deze vergadering legde het Vlaamse Gewest de tekst van haar voorstellen van amendementen aan de werkgroep voor. Daarbij werden de deelnemers gevraagd om deze voorstellen te analyseren en schriftelijke opmerkingen te formuleren met het oog op een nieuwe vergadering waarin de perimeter van de herziening zou besproken worden. Tijdens de ICBB-vergadering van 8 oktober 2018 werd herinnerd dat er *“nog steeds gewacht wordt op de antwoorden van het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest”*. Tot op heden werden geen verdere stappen gezet.

Zowel de regelgevende als de praktische opdrachten m.b.t. deze wijzigingen passen binnen de taken van de Dienst Controle Strategische Goederen zodat er geen substantiële weerslag is op personeel, huisvesting en budget.

Voorstel:

De discussies over het SWA van 17 juli 2007 binnen de werkgroep die door de ICBB werd opgericht worden hervat met het oog op de aanpassing van het Samenwerkingsakkoord volgens de voorgelegde voorstellen van het Vlaamse Gewest.

9.3. Exportcontrole – nucleaire producten

Probleemstelling:

De wet van 9 februari 1981 houdende de voorwaarden voor export van kernmaterialen en kernuitrustingen, alsmede van technologische gegevens (*BS* 10 maart 1981) en het bijhorend KB van 12 mei 1989 (*BS* 15 juni 1989) geven de federale minister van Energie de bevoegdheid om bij de export van (bepaalde) nucleaire producten naar niet-kernwapenstaten de naleving te controleren van de voorwaarden neergelegd in internationale akkoorden over niet-verspreiding van kernwapens. In deze taak wordt de minister bijgestaan door de Commissie van advies voor de niet-verspreiding van kernwapens (CANVEK). De gewesten hebben daar enkel zitting als waarnemer. De wet van 28 april 2010 houdende diverse bepalingen (*BS* 10 mei 2010) die deze wet onlangs wijzigde, heeft deze bevoegdheid uitgebreid tot kernwapenstaten en tot alle producten die in verband kunnen gebracht worden met ontwikkeling, aanmaak of gebruik van kernwapens of andere nucleaire explosiemiddelen.

Deze federale bevoegdheid kent een grote overlap de gewestelijke bevoegdheden vervat in art. 6, §1, VI, eerste lid, 4°, en art. 6, §1, VI, vijfde lid, 8°, BWHI, die de gewesten bevoegd hebben gemaakt voor de in-, uit- en doorvoer van producten voor tweërlei gebruik. De uitvoer van de nucleaire producten die volgens het KB van 12 mei 1989 onderworpen is aan een machtiging van de federale minister van Energie valt dus eveneens onder de vergunningsbeoordelingsbevoegdheid van de gewesten.

Bij arrest nr. 168/2011 van 10 november 2011 heeft het Grondwettelijk Hof bevestigd dat de federale overheid complementair bevoegd is voor de uitvoer van nucleaire goederen en technologie door het afleveren van voorafgaande machtigingen. Om de praktische uitwerking van deze complementaire bevoegdheid te regelen werd een samenwerkingsakkoord rond het nucleaire exportbeleid en de aanvraagprocedures vooropgesteld. Het samenwerkingsakkoord zal voortbouwen op de huidige geldende wettelijke en institutionele bepalingen en zich richten op informatie-uitwisseling, expertise uitwisseling, het doeltreffend maken van de voorziene procedures en het deelnemen aan internationale fora over nucleaire exportcontrole.

In 2012 werd binnen het kader van de ICBB door de toenmalige Staatssecretaris van Energie gemeld dat door zijn diensten een ontwerp van samenwerkingsakkoord (SWA) werd voorbereid. In 2013 werd dan beslist om dit dossier van de ICBB over te hevelen naar een interfederale werkgroep in de schoot van het Overlegcomité, onder het voorzitterschap van de FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie. Deze werkgroep kwam voor het

laatst samen op 22 oktober 2013. De dienst Controle Strategische Goederen stelde vervolgens een nieuwe tekst van het samenwerkingsakkoord op die gesteund wordt door de gewesten en die wat betreft informatie-uitwisseling, expertise uitwisseling, het doeltreffend maken van de voorziene procedures en het deelnemen aan internationale fora over nucleaire exportcontrole ook informeel door de CANVEK gesteund wordt. Net zoals in 2013 blijft het blokkerende element echter het stemrecht (en de daarmee samenhangende erkenning als volwaardig lid) van de gewesten binnen de CANVEK. Bij gebreke aan een het antwoord van de federale overheid op het Vlaamse voorstel van de Vlaamse overheid en een initiatief van de FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie om de voormelde werkgroep opnieuw samen te roepen, werd de problematiek in 2018 opnieuw op de agenda van de ICBB geplaatst. Tijdens de ICBB van 2 maart 2018 ging de ICBB akkoord om de daartoe gemandateerde werkgroep te vragen opnieuw samen te komen teneinde spoedig een akkoord te vinden over het samenwerkingsakkoord. Vervolgens werd gemeld dat deze vraag aan de FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie werd overgemaakt, doch zonder enig resultaat.

Zowel de regelgevende als de praktische opdrachten m.b.t. deze wijzigingen passen binnen de taken van de Dienst Controle Strategische Goederen zodat er geen substantiële weerslag is op personeel, huisvesting en budget.

Voorstel:

De FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie roept de voormelde werkgroep opnieuw samen om het Vlaamse voorstel te bespreken. Als nodig kaart de Vlaamse Regering de problematiek opnieuw aan binnen het Overlegcomité.

Inhoudelijk blijft het Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken samen met de andere gewesten het stemrecht van de gewesten binnen de CANVEK verdedigen, zodat het Vlaams gewest als volwaardig lid kan deelnemen aan de CANVEK in de beoordeling van uitvoerdossiers en de bepaling van het uitvoerbeleid die onder haar bevoegdheid vallen.

9.4. Thema: Exportcontrole – tussenhandeldiensten voor goederen voor tweeërlei gebruik

Probleemstelling:

Verordening (EG) nr. 428/2009 regelt de controle op de uitvoer, doorvoer, overbrenging en tussenhandel van goederen voor tweeërlei gebruik.

Art. 6, §1, VI, eerste lid, 4°, en art. 6, §1, VI, vijfde lid, 8°, BWHI, bepaalt dat de gewesten bevoegd zijn voor de in-, uit- en doorvoer van producten voor tweeërlei gebruik. Tussenhandel wordt niet expliciet toegewezen aan de Gewesten. Naast de uitvoer en doorvoer van deze goederen controleert de dienst Controle Strategische goederen ook de overbrenging van deze goederen waar voorzien door de Verordening, alsook de technische bijstand m.b.t. deze goederen op grond van het Besluit van de Vlaamse Regering van 14 maart 2014.

Tot op heden is het onduidelijk welke instantie bevoegd is zich uit te spreken omtrent het beleid over, de beslissing tot vergunningsplicht van en de behandeling van vergunningsaanvragen voor de tussenhandel van goederen van tweeërlei gebruik. Op 27 augustus 2009 vond reeds een overleg plaats tussen FOD Buitenlandse Zaken, FOD Economie, FOD Justitie, Administratie der Douane en Accijnzen en de vergunningsdiensten van de gewesten. Alle actoren achtten het logisch dat de gewesten hiervoor bevoegd zouden zijn in het licht van de homogeniteit van expertise en bevoegdheden omtrent de handel in deze goederen.

Om deze homogeniteit te bekomen is het noodzakelijk dat deze extra bevoegdheid met betrekking tot de controle op tussenhandeldiensten voor goederen voor tweeërlei gebruik duidelijk opgenomen wordt in de BWHI.

Verder met het oog op homogeniteit van bevoegdheden is het ook opportuun om deze overdracht niet te beperken tot tussenhandeldiensten voor goederen voor tweeërlei gebruik, maar ook de bevoegdheid over tussenhandeldiensten voor militaire goederen in de BWHI op te nemen. Het houdt immers organisatorisch en inhoudelijk weinig steek om de bevoegdheid over tussenhandeldiensten voor deze twee types van strategische goederen te splitsen tussen de gewesten en de federale overheid.

Bovendien is het ook verkieselijk om de bevoegdheid over de controle op tussenhandel in alle strategische goederen op hetzelfde niveau te hebben als de controle op uitvoer ervan. Uitvoer en tussenhandel zijn immers de kernactiviteiten van de internationale handel in strategische goederen, die inhoudelijk samenhangen, net als de controle erop. De controle

op deze twee activiteiten vergt in die zin ook gelijkaardige regels en het soort expertise dat de gewesten ondertussen op het vlak van exportcontrole opgebouwd hebben. Op het vlak van regels zijn de gewesten in dat opzicht ook beter geplaatst om voor militaire goederen het Europese Gemeenschappelijke Standpunt 2003/468/GBVB over tussenhandel om te zetten en toe te passen, wat op federaal niveau tot op heden nog niet correct is gebeurd in de toepasselijke wet van 5 augustus 1991.

Uiteraard vergt deze overdracht, zowel voor tussenhandel in militaire goederen als voor goederen voor tweëërlei gebruik, goede afspraken tussen de gewesten en de federale overheid, gelet op de extraterritoriale elementen van deze controle.

Gelet op het feit dat de praktische opdrachten m.b.t. deze materie reeds passen binnen het takenpakket van de Dienst Controle Strategische Goederen, is zodanig geen substantiële weerslag op het vlak van personeel en budget te verwachten.

Voorstel:

Opname van de bevoegdheid voor de controle op tussenhandeldiensten voor goederen voor tweëërlei gebruik en militaire goederen als een gewestelijke bevoegdheid in art. 6, §1, VI, BWHI.

9.5. Exportstatistieken

Probleemstelling:

In een vernieuwde samenwerking met de Nationale Bank van België (NBB) zijn nu gedetailleerde exportstatistieken beschikbaar op Vlaams niveau, op heel gedetailleerd productniveau. Dit is van grote meerwaarde voor Vlaamse bedrijven. De situatie is echter zo dat er voor export van diensten nog steeds geen Vlaamse cijfers beschikbaar zijn, laat staan gedetailleerde.

Voorstel:

De NBB levert in de toekomst Vlaamse cijfers van export van diensten, in zoveel mogelijk detail.

9.6. Verplichte vertaling van decreten en besluiten van de gemeenschappen en gewesten

De artikelen 55 en 84 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (BWHI) schrijven voor dat de decreten en de besluiten van de gemeenschappen en gewesten in het Belgisch Staatsblad moeten worden bekendgemaakt met, naargelang van het geval, een vertaling in het Frans, Nederlands of Duits.

Uit de parlementaire voorbereiding van deze artikelen blijkt dat de vertaling in de andere landstaal geen andere bedoeling had dan de andere gemeenschappen en gewesten te informeren:

“De Regering heeft gemeend dat het gerechtvaardigd was die decreten bekend te maken met een vertaling in de andere landstaal. Aldus zal iedere Gemeenschap of Gewest gemakkelijk kennis kunnen nemen van wat door de andere Gemeenschap of Gewest werd beslist.”⁴⁸

De vertalingen hebben geen officieel karakter: de enige authentieke versie van de decreten van het Vlaams Parlement is Nederlandstalig en de enige authentieke versie van de decreten van het Parlement van de Franse Gemeenschap en van het Waals Parlement is Franstalig, d.w.z. voor de toepassing en de handhaving geldt uitsluitend de Nederlandstalige, respectievelijk Franse, tekst. Ook dit blijkt duidelijk uit de parlementaire voorbereiding:

“Het officieuze karakter van deze vertalingen houdt in dat de wil van de Raad enkel kan worden uitgelegd op basis van de tekst die in de taal van deze Raad is opgesteld.”⁴⁹

De vertaalsoort is dus een maatregel die kadert in de hoffelijkheid tussen de gemeenschappen en gewesten onderling, maar zonder juridische consequenties⁵⁰.

De verplichting heeft evenwel consequenties op budgettair vlak: bij de Vlaamse overheid bijvoorbeeld vergt ze de inzet van 3 VTE van niveau A. Ze heeft ook onvermijdelijk tot gevolg dat de decreten en besluiten met vertraging in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt worden. Bovendien is in de loop van de jaren de regelgeving in de verschillende taalgebieden zodanig uiteen gegroeid, dat het nut van de maatregel in vraag kan gesteld worden.

Daarom wordt voorgesteld om de gemeenschappen en gewesten te responsabiliseren en zelf te laten instaan voor de vertaling van de regelgeving van de andere overheden als ze

---

⁴⁸ Senaat, 1979-1980, nr. 434/1, p 48

⁴⁹ Senaat, 1979-1980, nr. 434/1, p 49

⁵⁰ In zijn arrest nr. 59/94 van 14 juli 1994 oordeelde het Grondwettelijk Hof dat uit het ontbreken van een vertaling van een regelgevende tekst niet kan worden afgeleid dat die tekst niet verbindend is t.a.v. alle rechtsonderhorigen (overweging B.5.1)

dat nuttig achten. Op deze manier hebben de gemeenschappen zelf in de hand hoeveel middelen ze willen investeren in de vertaling van regelgeving.

Deze werkwijze heeft bovendien het niet onbelangrijke voordeel dat de vertalingen zouden uitgevoerd worden door “native speakers”, een systeem dat ook op Europees niveau toegepast wordt. Ze dient ook de rechtszekerheid omdat decreten en besluiten onmiddellijk na hun uitvaardiging kunnen gepubliceerd worden in het Belgisch Staatsblad.

De afschaffing van de vertaalplicht mag natuurlijk niet tot gevolg hebben dat de inwoners van een taalgebied niet in hun eigen taal in kennis worden gesteld van de regelgeving die op hen van toepassing is. Daarom moet een uitzondering gemaakt worden voor de vertaling in het Duits van de decreten en besluiten van het Waalse Gewest.

Uiteraard blijft ook de regelgeving van de federale overheid en van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, die in twee authentieke versies wordt opgesteld, in het Nederlands en Frans gepubliceerd worden in het Belgisch Staatsblad (respectievelijk artikel 4 wet 31 mei 1961 betreffende het gebruik der talen in wetgevingszaken, het opmaken, bekendmaken en in werking treden van wetten en verordeningen, en artikel 33 bijzondere wet 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen).

Het aanpassen van de vertaalplicht impliceert aanpassingen aan de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (BWHI) en aan de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap.

10 OPTIMALISATIE N.A.V. FUSIE DBUZA - DKB

In 2019 besliste de Vlaamse Regering dat het Departement Buitenlandse Zaken en het Departement Kanselarij en Bestuur zouden fusioneren.

Een **fusietraject** werd opgestart, waar onder meer gekeken werd naar de **kernopdrachten** van het nieuwe fusiedepartement.

Een **klantenbevraging** gaf aan waaraan de klanten van het departement belang hechten en hoe tevreden ze erover zijn. Dit bood inzichten om dienstverlening waar weinig vraag naar is af te bouwen en om andere dienstverlening verder te versterken. Zo kan het departement **focussen** op datgene wat het meeste meerwaarde biedt voor haar klanten.

Door naar **synergieën** te zoeken tussen de werking van beide ex-departementen kon gericht gezocht worden naar mogelijkheden om betere resultaten te behalen.

Met het nieuwe ondernemingsplan wordt **outputgericht** gestuurd. Dit ondernemingsplan vertrekt vanuit de beleidsvelden en bevoegdheden en de strategische en operationele doelen uit de beleidsnota. Op basis van de BBT, de kerntaken en de synergieën zijn duidelijke doelstellingen bepaald.

11 BIJLAGEN

- [Vlaams Regeerakkoord 2019-2024](#)
- [Beleidsnota Algemeen Regeringsbeleid 2019-2024](#)
- [Beleidsnota Buitenlands Beleid en Ontwikkelingssamenwerking 2019-2024](#)
- [Relanceplan Vlaamse Regering 'Vlaamse Veerkracht'](#)
- [Ondernemingsplan DKBUZA 2021](#)
- [Beleids- en begrotingstoelichting Ondersteuning Vlaamse Regering, Rampenschade, Buitenlands Beleid, Ontwikkelingssamenwerking en Internationaal Ondernemen Begrotingsjaar 2021](#)